

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)
της 27ης Νοεμβρίου 1997 *

Στην υπόθεση T-290/94,

Kaysersberg SA, εταιρία γαλλικού δικαίου, με έδρα την Kaysersberg (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους Dominique Voillemot και Jacques-Philippe Gunther, δικηγόρους Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Jacques Loesch, 11, rue Goethe,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης, αρχικώς, από τον Francisco González Díaz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, και τον Géraud de Bergues, εθνικό δημόσιο υπάλληλο αποσπασμένο στην Επιτροπή, και, στη συνέχεια, από τον Giuliano Marengo, κύριο νομικό σύμβουλο, και τον Guy Charrier, εθνικό δημόσιο υπάλληλο αποσπασμένο στην Επιτροπή, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

υποστηριζόμενης από την

Procter & Gamble GmbH, εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα τη Schwalbach (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους Mario Siragusa, δικηγόρο Ρώμης, Giuseppe Scasselati-Sforzolini, δικηγόρο Μπολώνιας, και τον Nicolas Levy, barrister, του δικηγορικού συλλόγου Αγγλίας και Ουαλίας, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο των Elvinger και Hoss, place Winston Churchill,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως 94/893/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου, με την οποία μία συγκέντρωση κηρύσσεται συμβατή προς την κοινή αγορά και τη λειτουργία της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο [IV/M.430 — Procter & Gambler/VP Schickedanz (II)] (ΕΕ L 354, σ. 32),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. Bellamy, Πρόεδρο, C. P. Briët, Α. Καλογερόπουλο, Α. Potocki και Μ. Jaeger, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 23ης Απριλίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Το γενικό πλαίσιο της συγκεντρώσεως

- ¹ Η πράξη συγκεντρώσεως που αποτελεί το αντικείμενο της αποφάσεως 94/893/EK της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 1994, με την οποία μια συγκέντρωση κηρύσσεται συμβατή προς την κοινή αγορά και τη λειτουργία της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο [IV/M.430 — Procter & Gamble/VP Schickedanz (II)] (EE L 354, σ. 32) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση ή απόφαση) (βλ. κατωτέρω σκέψεις 41 επ.), αφορά την απόκτηση από την Procter & Gamble GmbH (στο εξής: P & G) της εταιρίας Vereinigte Papierwerke Schickedanz AG (στο εξής: VPS).
- ² Η P & G αποτελεί θυγατρική κατά 100 % της αμερικανικής εταιρίας Procter & Gamble Company. Ο συνολικός κύκλος εργασιών του ομίλου ανήλθε, κατά το 1992/93, σε 23,626 εκατομμύρια ECU, εκ των οποίων τα 7 814 είχαν αποκτηθεί εντός της Κοινότητας. Εκτός από τα προϊόντα υγιεινής και τα καλλυντικά, τα προϊόντα καθαρισμού, τα τρόφιμα και τα ποτά, η P & G ασκεί δραστηριότητες στον τομέα των ειδών χαρτοποίας καθώς και σ' αυτόν των προϊόντων γυναικείας προστασίας.
- ³ Κατά τον κρίσιμο χρόνο, η P & G ήταν ο πρώτος επιχειρηματίας στην αγορά σερβιετών στη Δυτική Ευρώπη, με μερίδια αγοράς για το έτος 1993 που είχαν εκτιμηθεί στο 42 % σε αξία και 33,5 % σε όγκο όσον αφορά ολόκληρη την Κοινότητα και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως Ελευθέρων Συναλλαγών.

Προκειμένου ειδικότερα για τη γερμανική αγορά, τα μερίδια της P & G, λαμβανόμενα υπόψη κατ' αξία, τα οποία, σύμφωνα με την προσβαλλομένη απόφαση (αιτιολογική σκέψη 119), κείνταν μεταξύ 35 και 40 %, την έθεταν, χάρις στο σήμα της Always, στην πρώτη σειρά των κατασκευαστών σερβιετών. Στην Ισπανία η P & G, χάρις στα σήματα Ausonia και Evax, κατείχε, το 1993, μερίδια αγοράς κυμαινόμενα μεταξύ 75 και 80 % σε αξία και μεταξύ 65 και 70 % σε όγκο (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 119).

- 4 Στην αγορά βρεφικών πανών, η P & G κατέχει επίσης ισχυρή θέση, κυρίως μέσω του σήματός της Pampers, με μερίδιο αγοράς εντός της Κοινότητας για το 1993 κυμαινόμενο μεταξύ 45 και 50 % σε όγκο (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 25). Αντιθέτως, μέχρι το 1994, καίτοι ο όμιλος ήταν ο πρώτος επιχειρηματίας στην αμερικανική αγορά, η P & G δεν ασκούσε δραστηριότητες στην Ευρώπη όσον αφορά τον τομέα των ειδών χαρτοποιίας για οικιακή χρήση και προσωπική υγιεινή, προϊόντα στα οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα χαρτομάντηλα, το χαρτί υγιεινής, το χαρτί κουζίνας και τα χαρτομάντηλα για τον καθαρισμό του προσώπου.
- 5 Πριν από την πράξη συγκεντρώσεως με την P & G, η VPS ήταν θυγατρική κατά 100 % της Gustav und Grete Schickedanz (στο εξής: GGS), εταιρίας γερμανικού δικαίου. Ο συνολικός της κύκλος εργασιών, κατά το 1992/93, ήταν 681 εκατομμύρια ECU, εκ των οποίων τα 645 είχαν αποκτηθεί εντός της Κοινότητας. Οι δραστηριότητες της VPS αφορούσαν προϊόντα γυναικείας υγιεινής, προϊόντα χαρτοποιίας για οικιακή χρήση και προσωπική υγιεινή, βρεφικές πάνες καθώς και προϊόντα για ακράτεια ενηλίκων, προϊόντα από βαμβάκι και ορισμένα προϊόντα περιποίησης σώματος.
- 6 Όσον αφορά, ειδικότερα, τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής, η VPS ασκούσε δραστηριότητες, κυρίως στη Γερμανία, στην αγορά σερβιετών περιόδου, αφενός μέσω του σήματός της προϊόντος υψηλής ποιότητας Camelia και των σημάτων της για τα προϊόντα κατώτερης ποιότητας Blümia και Femina, και, αφετέρου ως κατασκευαστής για προϊόντα με σήμα καταστήματος. Το 1993 τα μερίδια αγοράς των προϊόντων Camelia της VPS στη γερμανική αγορά σερβιετών υγείας κυμαίνονταν μεταξύ 20 και 25 % (σε αξία και όγκο), ενώ τα μερίδια που κατέχονταν από κοινού από τα σήματα Blümia και Femina κυμαίνονταν μεταξύ 5 έως 10 % σε αξία και 10 έως 15 % σε όγκο (απόφαση,

αιτιολογική σκέψη 119). Η VPS εμπορευόταν επίσης τα προϊόντα Camelia στην Ισπανία όπου όμως τα μερίδιά της αγοράς ήταν, το 1993, κάτω του 5 %, καθώς και στην Αυστρία, την Ιταλία και την Ελβετία. Τέλος, η VPS κατασκεύαζε ταμπόν τα οποία διέθετε στην αγορά υπό το σήμα Tamrona.

- 7 Εκτός από τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής, η VPS ασκούσε δραστηριότητες, μέσω των σημάτων Moltex και Born, στην αγορά βρεφικών πανών, με μερίδιο αγοράς εντός της Κοινότητας κυμαινόμενο, το 1993, μεταξύ 1 και 5 % (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 25).
- 8 Όσον αφορά τον τομέα των ειδών χαρτοποιίας για οικιακή χρήση και προσωπική υγιεινή, τα συνολικά μερίδια αγοράς της VPS στην Κοινότητα ήταν μεν μικρά, αλλά στη γερμανική αγορά, κυμαινόταν μεταξύ 15 και 20 % (σε όγκο), το 1993 (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 13).

Η ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία

- 9 Στις 9 Δεκεμβρίου 1993, η P & G κοινοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (διορθωμένο κείμενο στην ΕΕ 1990, L 257, σ. 13· στο εξής: κανονισμός 4064/89), σχέδιο αποκτήσεως ολόκληρου του μετοχικού κεφαλαίου της VPS.
- 10 Στις 21 Δεκεμβρίου 1993, στο πλαίσιο αυτής της πρώτης κοινοποίησης, η εταιρία Kaysersberg SA απάντησε σε ερωτηματολόγιο της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 1993, γνωστοποιώντας ορισμένα στοιχεία σχετικά με τους τομείς της γυναικείας υγιεινής και της ακράτειας ενηλίκων στη Γαλλία καθώς και τις παρατηρήσεις της επί των επιπτώσεων του σχεδίου συγκεντρώσεως.

- 11 Η Kaysersberg είναι ανώνυμη εταιρία γαλλικού δικαίου, θυγατρική του ολλανδικού ομίλου Jamont NV που ελέγχεται από κοινού από την James River Corporation και την Gagnotti & Partners, του οποίου ο συνολικός κύκλος εργασιών ανερχόταν, το 1993, σε 4 δισεκατομμύρια 818 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα (FF). Η Kaysersberg ασκεί δραστηριότητες στον τομέα της γυναικείας υγιεινής, κυρίως στη Γαλλία και το Βέλγιο. Μαζί με τη θυγατρική της Vania Expansion, η οποία εμπορεύεται σερβιέτες υγιεινής και ταμπόν, η Kaysersberg ήταν, το 1993, η πρώτη επιχείρηση στη Γαλλία, με συνολικό μερίδιο αγοράς άνω του 30 % σε αξία. Η Kaysersberg ασκεί επίσης δραστηριότητα στον τομέα των ειδών χαρτοποιίας για οικιακή χρήση και προσωπική υγιεινή, ιδίως μέσω του σήματος Lotus, στον τομέα των προϊόντων για πάσχοντες από ακράτεια ενήλικες, καθώς και σ' αυτόν της παιδικής υγιεινής (βρεφικές πάνες).
- 12 Στις 17 Ιανουαρίου 1994, ύστερα από την ανάκληση της αρχικής κοινοποίησης, η P & G κοινοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89, νέο σχέδιο συγκεντρώσεως με το οποίο επιρριθίτετο να αποκθήσει το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου της VPS και άλλων θυγατρικών της GGS που ασκούσαν δραστηριότητες σε συναφείς τομείς.
- 13 Στο πλαίσιο αυτού του νέου σχεδίου, η συναφθείσα από την P & G και τη GGS συμφωνία αποκτήσεως καθώς και η συναφής συμφωνία που είχε συναφθεί μεταξύ των P & G, GGS και VPS, προέβλεπαν ότι η VPS θα απουνέδεε τις σχετικές με «βρεφικές πάνες» δραστηριότητες της από τις λοιπές της δραστηριότητες προκειμένου να τις μεταφέρει σε χωριστή εταιρία μέχρι την περάτωση της σχετικής πράξεως και ότι, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της πράξεως αποκτήσεως της VPS, η P & G θα παραχωρούσε τις μετοχές αυτής της χωριστής εταιρίας σε trustee (διαχειριστή), ορισθέντα από την P & G στις 22 Δεκεμβρίου 1993, με την εντολή να εξεύρει τελικό αγοραστή για τις μετοχές αυτές (απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 5 και 6).
- 14 Εξάλλου, η κοινοποίηση περιελάμβανε την εκ μέρους της P & G ανάληψη της υποχρεώσεως να μην αποκθήσει τον έλεγχο των δραστηριοτήτων σχετικά με τα προϊόντα «προστασίας γυναικείας υγιεινής» του «εκτός Camelia» τομέα της VPS, δηλαδή τα ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία που αφορούσαν τα τρία σήματα Blümia, Femina και Tamrona καθώς και τις δραστηριότητες της VPS ως κατασκευαστή προϊόντων με σήμα καταστήματος (στο εξής: εκτός Camelia δραστηριότητες) (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 8).

- 15 Στις 22 Ιανουαρίου 1994, η Επιτροπή δημοσίευσε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* την προβλεπομένη από το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89 κοινοποίηση (ΕΕ C 19, σ. 15). Σύμφωνα με το σημείο 4 της κοινοποίησεως αυτής, η Επιτροπή κάλεσε «τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιεσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή».
- 16 Στις 24 Ιανουαρίου 1994, η Kaysersberg απάντησε στο ερωτηματολόγιο που της είχε αποστείλει, στις 19 Ιανουαρίου, η Επιτροπή, παρέχοντας τις ζητηθείσες πληροφορίες σχετικά με τη γεωγραφική αγορά και την ανταγωνιστική κατάσταση στον τομέα των προϊόντων γυναικείας υγιεινής καθώς και γνωστοποιώντας στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις της ως προς τις επιπτώσεις του σχεδίου συγκεντρώσεως.
- 17 Η αλληλογραφία με την Επιτροπή συνεχίστηκε με έγγραφα της Kaysersberg της 14ης Μαρτίου, της 29ης Απριλίου, καθώς και της 18ης και της 31ης Μαΐου 1994.
- 18 Αφού προέβη στην εξέταση της κοινοποίησεως, η Επιτροπή αποφάσισε, στις 17 Φεβρουαρίου 1994, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 4064/89, να κινήσει τη διαδικασία όσον αφορά τις σερβιέτες υγείας για τον λόγο ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση έδινε λαβή για σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με την κοινή αγορά.
- 19 Στις 30 Μαρτίου 1994 η Επιτροπή απηύθυνε την ανακοίνωσή της των αιτιάσεων στην P & G.
- 20 Με έγγραφο της 12ης Απριλίου 1994 η Επιτροπή απέστειλε στην Kaysersberg αντίγραφο της κοινοποίησεως των αιτιάσεων σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2367/90 της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1990, σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις ακροάσεις που προβλέπονται στον κανονισμό 4064/89 (ΕΕ L 219, σ. 5· στο εξής: κανονισμός 2367/90), προκειμένου να την ενημερώσει σχετικά με τη φύση και το αντικείμενο της διαδικασίας και να την καλέσει να εκθέσει την άποψή της.

- 21 Το περιεχόμενο της γνωστοποιήσεως των αιτιάσεων ήταν περίπου το ακόλουθο.
- 22 Προεισαγωγικώς, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι σύμφωνα με τις σχετικές συμφωνίες αποκτήσεως, η δραστηριότητα «βρεφικές πάνες» της VPS επρόκειτο να μεταβιβασθεί σε χωριστή εταιρία και ότι ο ορισθείς από την P & G στις 22 Δεκεμβρίου 1993 trustee θα είχε ως αποστολή τη μεταβίβαση αυτής σε νέο αγοραστή. Εξ αυτού το εν λόγω κοινοτικό όργανο συνήγαγε ότι αυτή η ανάληψη υποχρέωσης αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της κοινοποιήσεως και ότι, παρά τις αιτιάσεις που η Επιτροπή θα διατύπωνε σε περίπτωση αποκτήσεως, η σχετική πράξη δεν αφορούσε τη δραστηριότητα αυτή (γνωστοποίηση των αιτιάσεων, σημείο 7). Εξάλλου, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η P & G είχε μονομερώς αναλάβει την υποχρέωση να μην αποκτήσει τον έλεγχο της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS και διασαφήνισε ότι, σε συνέχεια της κινήσεως της διαδικασίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 4064/89, η P & G είχε διαβεβαιώσει ότι αυτές οι αναλήψεις υποχρέωσης θα ίσχυαν υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή θα εξέδιδε σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού 4064/89 απόφαση περί συμβατού για ολόκληρη την κοινοποιηθείσα συναλλαγή (γνωστοποίηση των αιτιάσεων, σημεία 8 έως 10).
- 23 Αφού επεσήμανε ότι η κοινοποιηθείσα πράξη ήταν συγκέντρωση κοινοτικών διαστάσεων, η Επιτροπή επεσήμανε ότι είχε κινηθεί η διαδικασία για τις σερβιέτες υγείας. Τα στοιχεία που είχε λάβει υπόψη, στη γνωστοποίησή της των αιτιάσεων, η Επιτροπή συνοψίζονται ως εξής.
- 24 Όσον αφορά την αγορά του επίμαχου προϊόντος, η Επιτροπή θεώρησε ότι υφίσταται χωριστή αγορά για καθένα από τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής, τουτέστιν τα σερβιετάκια καθημερινής προστασίας, τα ταμπόν και τις σερβιέτες υγείας. Όσον αφορά τον ορισμό της γεωγραφικής αγοράς, η Επιτροπή θεώρησε ότι η αγορά των σερβιετών υγείας είναι εθνικών διαστάσεων. Συναφώς, η Επιτροπή έλαβε υπόψη, μεταξύ άλλων, τον υψηλό βαθμό συγκέντρωσης στη Γερμανία και στην Ισπανία, την προσκόλληση των καταναλωτριών στο σήμα, τις δυσχέρειες προσβάσεως στη διανομή, την ανάγκη επαχθών διαφημιστικού χαρακτήρα επενδύσεων για την καθιέρωση στην αγορά καθώς και την αποτυχία διαφόρων αποπειρών διεισδύσεως στην αγορά κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών.

25 Εκτιμώντας τη σχετική πράξη συγκεντρώσεως, η Επιτροπή υπογράμμισε την εκτίναξη στα ύψη της αξίας στην αγορά των σερβιετών στη Δυτική Ευρώπη ύστερα από την εμφάνιση, στις αρχές της δεκαετίας του '90, νέων φροντισμένων προϊόντων όπως το Always, που διαθέτουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα κλασικά προϊόντα. Προκειμένου να εκτιμήσει τα μερίδια αγοράς των συμμετεχόντων μερών, η Επιτροπή θεώρησε ότι το πλέον πρόσφορο μέτρο ήταν το μερίδιο αγοράς σε αξία, και τούτο λόγω, μεταξύ άλλων, των διαφορών ως προς τις τιμές που είχαν εκτιμηθεί μεταξύ 50 και 100 % όσον αφορά τα σήματα προϊόντων υψηλής ποιότητας σε σύγκριση με τα σήματα προϊόντων κατώτερης ποιότητας ή τα σήματα προϊόντων καταστήματος, της κυριαρχίας των ειδών με γνωστό σήμα που αποτελούν το αντικείμενο έντονης διαφημίσεως, και της ανάγκης να ληφθεί υπόψη η οικονομική ισχύς των εταιριών, εν όψει του επικερδούς χαρακτήρα του τομέα των προϊόντων υψηλής ποιότητας.

26 Σύμφωνα με την Επιτροπή, στις εγχώριες αγορές σερβιετών υγείας τις οποίες αφορά κυρίως η πράξη συγκεντρώσεως, τα μερίδια αγοράς, για το έτος 1993, είχαν διαμορφωθεί ως εξής (γνωστοποίηση των αιτιάσεων, σημείο 93).

	Γερμανία		Ισπανία		Αυστρία	
	αξία 1993	όγκος 1993	αξία 1993	όγκος 1993	αξία 1993	όγκος 1993
P & G	36,3 %	20,4 %	79,8 %	65,9 %	24,6 %	17,6 %
VPS Camelia	24,5 %	21,6 %	1,4 %	1,1 %	13,9 %	12,6 %
P & G + Camelia	60,8 %	42 %	81,2 %	67 %	38,5 %	30,2 %
VP λοιπά σήματα	6,9 %	12 %	—	0,1 %	2,9 %	2,4 %
Johnson & Johnson	13,4 %	9,2 %	1,1 %	0,8 %	30,1 %	24,8 %
Mölnlycke	—	—	—	—	—	—
Kimberly-Clark	0,9 %	0,8 %	—	—	—	—
Rauscher	—	—	—	—	17,8 %	27,6 %
Σήματα καταστήματος	12,5 %	23,7 %	10,6 %	18,6 %	9,2 %	2,2 %
Λοιποί	5,1 %	12,3 %	7,1 %	13,5 %	1,5 %	12,81 %

27 Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η διείδυση στην αγορά σερβιετών υγείας, ιδιαίτερα στη Γερμανία, εμποδίζεται από την μεγάλη προσκόλληση στο σήμα, την ανάγκη αναπτύξεως νεωτεριστικών προϊόντων και πραγματοποίησε ευρύ-

τατων διαφημιστικών εκστρατειών καθώς και από τη δυσχέρεια προσβάσεως στο λιανικό εμπόριο. Εξάλλου, ο ήδη υψηλός βαθμος συγκεντρώσεως στη Γερμανία και στην Ισπανία πριν από την πράξη έχει έτι περαιτέρω αυξηθεί.

28 Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τη θέση της P & G στην αγορά σερβιετών υγείας, θέση ιδιαίτερα ισχυρή στον πλέον επικερδή τομέα των έξτρα λεπτών σερβιετών, την εμπορική της έναντι των διανομέων ισχύ, ως μεγάλου προμηθευτή προϊόντων τρέχουσας καταναλώσεως, καθώς και την οικονομική της ισχύ σε σχέση με τους ανταγωνιστές της στον τομέα των σερβιετών υγείας. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η εμφάνιση δυνητικών ανταγωνιστών που θα μπορούσαν να αμφισβητήσουν την κυριαρχία της P & G στη Γερμανία φαινόταν ήμισα πιθανή, και τούτο εν όψει των διαφόρων ανεπιτυχών προσπαθειών διεισδύσεως στη γερμανική αγορά των Mölnlycke και Kimberly Clark κατά τη διάρκεια των 10-15 τελευταίων ετών καθώς και της Kaysersberg μεταξύ 1970 και 1985.

29 Βάσει των στοιχείων αυτών και, ειδικότερα, της αναλύσεως των μεριδίων αγοράς της P & G κατά το πέρας της πράξεως συγκεντρώσεως, των εμποδίων στη διείσδυση και του δυνητικού ανταγωνισμού, η Επιτροπή θεώρησε ότι, εν όψει των συμφυών στη γερμανική, ισπανική και αυστριακή αγορά σερβιετών υγείας παραγόντων, η εκ μέρους της P & G απόκτηση της VPS, έστω και μετά τη μεταβίβαση των δραστηριοτήτων παραγωγής «βρεφικών πανών» της VPS, και έχοντας υπόψη τη δέσμευση της P & G να μην αποκτήσει τον έλεγχο της εκτός Camelia δραστηριότητας, επέτρεπε στην P & G να ενεργεί ανεξαρτήτως των πελατών και των ανταγωνιστών της στις αγορές αυτές (γνωστοποίηση των αιτιάσεων, σημείο 145). Προκειμένου, ειδικότερα, για τη γερμανική αγορά, η Επιτροπή έκρινε ότι η απόκτηση της VPS και του μεγάλου γερμανικού σήματός της Camelia που είναι επίσης το τελευταίο μεγάλο ανεξάρτητο εγχώριο σήμα, θα καθιστούσε έτι δυσχερέστερη την πρόσβαση στη γερμανική αγορά άλλων επιχειρηματιών, καθώς θα τους υποχρέωνε να εγκατασταθούν στην αγορά ευθέως μάλλον παρά μέσω της αποκτήσεως ήδη υφισταμένης επιχειρήσεως (ανακοίνωση των αιτιάσεων, σημείο 146).

30 Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η κοινοποιηθείσα πράξη συγκεντρώσεως θα ήταν δυνατό να είναι ασύμβατη με την κοινή αγορά εφόσον θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία

δεσπόζουσας θέσεως στη γερμανική και αυστριακή αγορά σερβιετών υγείας καθώς και την επίρρωση της δεσπόζουσας θέσεως στην Ισπανία, πράγμα που θα είχε ως συνέπεια την παρακώλυση, σε μεγάλο βαθμό, του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89 (γνωστοποίηση των αιτιάσεων, σημείο 151).

- 31 Στις 25 και 26 Απριλίου, η Επιτροπή οργάνωσε, σύμφωνα με τα άρθρα 13 έως 15 του κανονισμού 2367/90, μια πρώτη ακρόαση των συμμετεχόντων στη συγκέντρωση μερών καθώς και τρίτων, μεταξύ των οποίων η Kaysersberg, την οποία ακολούθησε, στις 6 Μαΐου 1994, δεύτερη ακρόαση των εν λόγω συμμετεχόντων και των τρίτων. Στις 9 Μαΐου 1994 η Kaysersberg απέστειλε στην Επιτροπή αντίγραφο του κειμένου της παρεμβάσεως, στην πρώτη ακρόαση, του γενικού της διευθυντού-προέδρου.
- 32 Στις 27 Μαΐου 1994 η συμβουλευτική επιτροπή συγκεντρώσεων συνεδρίασε για πρώτη φορά και διατύπωσε δυσμενή γνώμη σχετικά με την κοινοποιηθείσα πράξη συγκεντρώσεως (γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής συγκεντρώσεων επιχειρήσεων που διατυπώθηκε κατά την 20ή και 22η συνεδρίαση της 27ης Μαΐου και 20ής Ιουνίου 1994 σχετικά με το αναθεωρήσιμο προσωρινό σχέδιο απόφασης για την υπόθεση IV/M.430 — Procter & Gamble/VP Schickedanz (II) (ΕΕ 1994, C 379, σ. 34, σημεία 1 έως 8).
- 33 Στις 10 Ιουνίου 1994, η P & G δήλωσε στην Επιτροπή ότι επροτίθετο να αναλάβει νέες δεσμεύσεις σχετικά με την παύση των δραστηριοτήτων Camelia της VPS προκειμένου να άρει τις αντιρρήσεις της ως προς το συμβατό με την κοινή αγορά της σχεδιαζομένης πράξεως συγκεντρώσεως.
- 34 Με έγγραφο της 13ης Ιουνίου, η Επιτροπή ζήτησε από την P & G να επιφέρει ορισμένες αλλαγές στις προτάσεις της. Προς τούτο, η Επιτροπή απηύθυνε στην P & G τροποποιημένο σχέδιο αναλήψεως δεσμεύσεων όπου λαμβάνονταν υπόψη οι ζητηθείσες αλλαγές, ζητώντας της επίσης να ετοιμάσει ένα μη εμπιστευτικού χαρακτήρα κείμενο του σχεδίου αυτού προκειμένου να προβεί σε διαβούλευση με τρίτους. Με έγγραφο της 14ης Ιουνίου 1994, η P & G αποδέχθηκε τις κατ' αυτόν τον τρόπο προταθείσες τροποποιήσεις.

- 35 Την Τετάρτη 15 Ιουνίου 1994 η Επιτροπή κοινοποίησε στην Kaysersberg έγγραφο της P & G, με ημερομηνία 15 Ιουνίου, το οποίο περιείχε το μη εμπιστευτικού χαρακτήρα κείμενο του κατ' αυτόν τον τρόπο αποδεχθέντος σχεδίου αναλήψεως δεσμεύσεων, πληροφορώντας την ότι της παρείχε τη δυνατότητα, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89 και του άρθρου 15 του κανονισμού 2367/90, να γνωστοποιήσει εγγράφως τις παρατηρήσεις της, οι οποίες θα έπρεπε να έχουν περιέλθει στην Επιτροπή το αργότερο μέχρι τη Δευτέρα 20 Ιουνίου 1994, το πρωί, ώστε να καταστεί δυνατό να κοινοποιηθούν στη συμβουλευτική επιτροπή.
- 36 Σύμφωνα με το μη εμπιστευτικού χαρακτήρα κείμενο που κοινοποιήθηκε στην Kaysersberg, η P & G προέτεινε να αναλάβει δεσμεύσεις αναφορικά με τη δραστηριότητα Camelia συμπεριλαμβανομένων α) της μονάδας παραγωγής του Forschheim και των γραμμών παραγωγής που αφορούσαν τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής, β) του σήματος Camelia και γ) όλων των λοιπών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που αποτελούσαν μέρος ή ήταν αναγκαία για την άσκηση των δραστηριοτήτων Camelia. Αυτές οι προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων ήταν οι εξής:

«1. Η P & G αναλαμβάνει τη δέσμευση, αμέσως ει δυνατόν μετά από την έκδοση από την Επιτροπή ευνοϊκής απόφασης κατ' εφαρμογήν του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 και, εν πάση περιπτώσει, το αργότερο κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της αποκτήσεως των χρεογράφων της VPS, να αναθέσει στην Goldman Sachs International Limited (Goldman Sachs) να διεξαγάγει, ενεργώντας για λογαριασμό της όσο το δυνατόν περισσότερο καλόπιστα διαπραγματεύσεις με τρίτους ενδιαφερομένους με σκοπό την πώληση της δραστηριότητας Camelia. Η P & G θα συμφωνήσει με την Goldman Sachs αναφορικά με την αμοιβή της τελευταίας, ενώ εξυπακούεται ότι ένα μέρος της αμοιβής αυτής θα συνίσταται σε προμήθεια συνδεδεμένη με την εν λόγω πώληση.

2. Η P & G αναλαμβάνει τη δέσμευση να δώσει στην Goldman Sachs μη ανακλητή εντολή για να βρει αγοραστή όσον αφορά τη δραστηριότητα Camelia εντός προθεσμίας (...), ενώ εξυπακούεται ότι ο εν λόγω αγοραστής θα πρέπει να είναι βιώσιμος, πραγματικός ή δυνητικός, ανεξάρτητος και μη συνδεδεμένος με την P & G ανταγωνιστής, ικανός να διατηρήσει και να αναπτύξει τις δραστηριότητες Camelia κατά τρόπο ανταγωνιστικό στην οικεία αγορά. Η P & G θα λάβει όλα τα εύλογα μέτρα προκειμένου να ενθαρρύνει στο νυν απασχολούμενο στη δραστηριότητα Camelia προσωπικό, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού πωλήσεων και διοικήσεως, να εργαστεί για λογαριασμό ενός τέτοιου τρίτου ανεξαρτήτου ενδιαφερομένου. Η P & G θα θεωρηθεί ως έχουσα τηρήσει την υποχρέωση αυτή εάν, εντός προθεσμίας (...), καταρτίσει

δεσμευτικό έγγραφο σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεως για την πώληση της δραστηριότητας Camelia, και τούτο υπό την επιφύλαξη ότι η πώληση αυτή θα περατωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος (...). Η P & G αναλαμβάνει τη δέσμευση να παράσχει κάθε βοήθεια που θα ζητήσει η Goldman Sachs πριν από την πώληση της δραστηριότητας Camelia σε τρίτο ενδιαφερόμενο, και τούτο υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς.

3. Μόνο η P & G θα είναι ελεύθερη να αποδεχθεί οποιαδήποτε προσφορά ή να επιλέξει την προσφορά που θα θεωρήσει καλύτερη σε περίπτωση συρροής προσφορών. Η αξία τέτοιων προσφορών θα προσδιοριστεί βάσει της προσφερομένης τιμής πλέον των λοιπών υποχρεώσεων που επηρεάζουν την αξία τέτοιων προσφορών.

4. Η P & G αναλαμβάνει τη δέσμευση, εντός προθεσμίας (...) να καταστήσει τη μονάδα παραγωγής του Forschheim ικανή να μεταβιβαστεί σε τρίτο, ειδικότερα, να καταστήσει τη μονάδα αυτή ικανή να διευθύνεται χωριστά από την P & G.

5. Πριν από την ολοκλήρωση της πώλησεως της δραστηριότητας Camelia σε τρίτο, η P & G θα έχει βεβαιωθεί ότι η δραστηριότητα Camelia ασκείται ως χωριστή και δυνάμενη να πωληθεί οντότητα, με τους δικούς της διαχειριστικούς λογαριασμούς, σε μια προσπάθεια πώλησεως και διανομής όσον αφορά τη δραστηριότητα Camelia που θα είναι χωριστές από τη δραστηριότητα της P & G σχετικά με προϊόντα γυναικείας υγιεινής. Εξάλλου, η P & G δεσμεύεται ότι η δραστηριότητα Camelia θα έχει τη δική της διεύθυνση, με την οδηγία η εν λόγω δραστηριότητα να ασκείται κατά τρόπο ανεξάρτητο προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής αποδοτικότητά της και η αξία της στην αγορά, και ότι θα παρέχει για τον σκοπό αυτό, στο πλαίσιο της συνήθους πορείας των υποθέσεων, επαρκείς οικονομικούς πόρους. Η P & G δεν θα πρέπει πριν από την περάτωση της πώλησεως της δραστηριότητας Camelia σε τρίτον, να έχει εντάξει τη δραστηριότητα Camelia σε οποιαδήποτε από τις επιχειρηματικές της μονάδες. Επίσης, η P & G αναλαμβάνει τη δέσμευση να μην προβεί, χωρίς προηγούμενη συμφωνία της Επιτροπής, σε καμία διαρθρωτική αλλαγή όσον αφορά τη δραστηριότητα Camelia.

6. Η P & G δεν θα αποκτήσει από τη διαχείριση της δραστηριότητας Camelia κανένα επαγγελματικό απόρρητο, τεχνογνωσία, εμπορική πληροφορηση ούτε οποιαδήποτε άλλη βιομηχανική πληροφορία ή δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, εμπιστευτικού χαρακτήρα ή ως ιδιοκτήτης, που να είναι σχετικό με τη δραστηριότητα Camelia.

7. Η P & G αναλαμβάνει τη δέσμευση να ζητήσει να λάβει από τη Goldman Sachs γραπτή έκθεση επί (...) βάσεως, σχετικά με όλες τις ασκούμενες επιρροή εξελίξεις όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις με τρίτους ενδιαφερομένους για την απόκτηση της δραστηριότητας Camelia και αναλαμβάνει την υποχρέωση να παράσχει στην Επιτροπή τέτοιες εκθέσεις μαζί με τη σχετική τεκμηρίωση. Στην εν λόγω τεκμηρίωση περιλαμβάνεται έκθεση καταρτισθείσα από τη διεύθυνση της δραστηριότητας Camelia σχετικά με τις τρέχουσες συναλλαγές της.

8. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της P & G και του τρίτου αγοραστή της δραστηριότητας Camelia που θα προκύψει σε σχέση ή θα συνδέεται με την υλοποίηση αυτών των δεσμεύσεων θα υποβάλλεται στην κρίση ανεξάρτητης διαιτησίας που θα πρέπει να γίνει από κοινού αποδεκτή από την P & G και τον τρίτο ενδιαφερόμενο.»

[«P & G hereby gives the following undertakings to the Commission with respect to VP's Camelia-branded feminine hygiene products business, which comprises: (i) the Forschungheim plant and the production lines dedicated to the manufacture of feminine hygiene products; (ii) the Camelia brand name; and (iii) all other assets and liabilities that form part of or are necessary for the operation of VP's Camelia-branded feminine hygiene products business (hereafter referred to as the "Business").

1. P & G undertakes that, as soon as practicable after the Commission has adopted a favourable decision under the Regulation 4064/89 and in any event no later than July 1, 1994, it shall appoint Goldman Sachs International Limited ("Goldman Sachs") to act on its behalf in conducting good faith negotiations with interested third parties with a view to selling the Business. P & G and Goldman Sachs shall agree on the latter's remuneration, it being understood that part of such remuneration shall consist of a fee related to the consideration of the sale.

2. P & G undertakes that it shall give Goldman Sachs an irrevocable mandate to find a purchaser for the Business within [confidentialCONFIDENTIAL] of its appointment, it being understood that such purchaser shall be a viable existing or prospective competitor independent of and unconnected to P & G and capable of maintaining

and developing the Business as an active competitive force on the market concerned. P & G shall take all reasonable steps to encourage the relevant personnel currently employed in the Business, including sales and administrative personnel, to take up employment with such independent third party. P & G shall be deemed to have complied with this undertaking if, within [confidential], it has entered into a binding letter of intent for the sale of the Business, provided that such sale is completed within [confidential]. P & G undertakes to give, on an arm's length basis, all assistance requested by Goldman Sachs prior to the sale to the third party.

3. P & G alone shall be free to accept any offer or to select the offer it considers best in case of a plurality of offers. The value of any such offers shall be determined by the price offered plus other obligations affecting the value of such offers.

4. P & G undertakes that, within [confidential], the Forchheim plant shall be rendered capable of being transferred to an independent third party and, most particularly, that the Forchheim plant is capable of being managed separately from P & G.

5. Prior to the completion of the sale of the Business to a third party, P & G shall ensure that the Business is managed as a distinct and saleable entity with its own management, accounts and a sales distribution effort for the Business that is separate from P & G's catamenials business. P & G further undertakes that the Business shall have its own management that shall be under instructions to manage it on an independent basis in order to ensure its continued viability and market value, and that P & G shall provide sufficient financial resources to this end in the ordinary course of business. Prior to the completion of the sale of the Business to a third party, P & G shall not integrate the Business into any P & G business unit. P & G further undertakes that it shall make no structural changes to the Business without prior Commission approval.

6. P & G shall not obtain from the Business management any business secrets, know-how, commercial information, or any other industrial information of a confidential or proprietary nature relating to the Business.

7. P & G undertakes that it shall cause Goldman Sachs to provide a written report on a [confidential] basis on any relevant developments in its negotiations with third parties interested in purchasing the Business, and that such reports, together with supporting documentation, shall be furnished to the Commission. Such supporting documentation shall include a report prepared by the management of the Business on its on-going commercial operations.

8. Any dispute between P & G and the third party purchasing the Business arising out of or in the connection with the implementation of these undertakings shall be submitted to independent arbitration to be mutually agreed between P & G and such third party.»]

37 Στις 16 Ιουνίου 1994, η P & G απεύθυνε στην Επιτροπή έγγραφο με το οποίο επιβεβαίωσε ότι οι αναληφθείσες στις 14 Ιουνίου 1994 δεσμεύσεις τροποποιούσαν και αντικαθιστούσαν αυτές που είχαν αναληφθεί στις 17 Ιανουαρίου 1994 αναφορικά με τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής της VPS και ότι, κατά συνέπεια, σε περίπτωση εκδόσεως ευνοϊκής αποφάσεως από την Επιτροπή, θα δικαιούνταν να αποκτήσει και να διατηρήσει τον έλεγχο της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS.

38 Την Παρασκευή 17 Ιουνίου 1994 η Kaysersberg απέστειλε τις παρατηρήσεις της στην Επιτροπή. Στο σχετικό της έγγραφο η Kaysersberg ισχυρίστηκε, καταρχάς, ότι οι προταθείσες από την P & G δεσμεύσεις έπρεπε να θεωρηθούν απαράδεκτες, και τούτο λόγω του εκπροθέσμου τους και της μικρής προθεσμίας που παρασχέθηκε στους τρίτους προκειμένου να αντιδράσουν, και εξέθεσε, στη συνέχεια, τους λόγους για τους οποίους φρονούσε ότι οι προταθείσες δεσμεύσεις δεν ήταν ικανοποιητικές όπως ούτε άλλωστε ήταν και οι ζητηθείσες τροποποιήσεις.

39 Στις 20 Ιουνίου 1994, η συμβουλευτική επιτροπή συγκεντρώσεων επιχειρήσεων συνεδρίασε για δεύτερη φορά. Στη γνώμη της, η συμβουλευτική επιτροπή ανέφερε ότι:

«9. (...) έχοντας λάβει υπόψη τις παρασχεθείσες από την Επιτροπή πληροφορίες για τις δεσμεύσεις που πρότεινε να αναλάβει η Procter & Gamble στην επιστολή της 15ης Ιουνίου 1994 για να λυθεί το πρόβλημα ανταγωνισμού που προέκυψε, συμφωνεί με την Επιτροπή να θεωρηθεί η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της Συμφωνίας EOX υπό τον όρο της εκχώρησης των δραστηριοτήτων στον τομέα των προϊόντων γυναικείας υγιεινής υπό το σήμα Camelia.

10. (...) οι δεσμεύσεις αυτές είναι αρκετές (...) εφόσον τηρηθούν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ο διορισμός ανεξάρτητου διαχειριστή από την Procter & Gamble για τη διενέργεια της εκχώρησης των προϊόντων γυναικείας υγιεινής Camelia και τη διαχείριση ανεξάρτητα από την P & G μέχρις ότου ολοκληρωθεί η εκχώρηση αυτή·
- β) ο καθορισμός σύντομης προθεσμίας για την πραγματοποίηση της εκχώρησης·
- γ) ο μελλοντικός αγοραστής πρέπει να διαθέτει τους αναγκαίους οικονομικούς πόρους και αποδεδειγμένη εμπειρία σε αγορές καταναλωτικών προϊόντων που θα επιτρέψουν τη διατήρηση και ενεργό ανάπτυξη των προϊόντων γυναικείας υγιεινής Camelia και τον ανταγωνισμό με την Procter & Gamble·

- δ) οι δραστηριότητες στον τομέα των προϊόντων γυναικείας υγιεινής Camelia πρέπει να παραμείνουν ανεξάρτητες από την Procter & Gamble μέχρι την εκχώρησή τους·
- ε) η Επιτροπή πρέπει να έχει το δικαίωμα να εξετάσει εκ των προτέρων τα χαρακτηριστικά του μελλοντικού αγοραστή, με την επιφύλαξη του δικαιώματος της P & G να επιλέξει εκείνη τον τελικό αγοραστή·
- στ) η Επιτροπή θα πρέπει να διατηρήσει επαρκή εξουσία ελέγχου και αποφάσεων για να εξασφαλιστεί η εκπλήρωση των δεσμεύσεων.

11. Επιπλέον, μια μειοψηφία των μελών της επιτροπής θεωρεί ότι η P & G θα πρέπει να εκχωρήσει τα δευτερεύοντα και ιδιωτικά σήματα της VP Schickedanz.»

40 Ύστερα από τη συνεδρίαση της συμβουλευτικής επιτροπής, ετοιμάστηκε από την Επιτροπή και έγινε δεκτό από την P & G το οριστικό κείμενο των δεσμεύσεων της.

Η επίδικη απόφαση της 21ης Ιουνίου 1994

41 Στις 21 Ιουνίου 1994 η Επιτροπή εξέδωσε, εν όψει των δεσμεύσεων που η P & G είχε αναλάβει έναντι αυτής, την επίδικη απόφαση, με την οποία κήρυξε τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά και τη Συμφωνία EOX.

42 Το πρώτο άρθρο του διατακτικού της αποφάσεως αυτής έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Με την επιφύλαξη της πλήρους τήρησης των όρων και υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στη δέσμευση της Procter & Gamble GmbH έναντι της Επιτροπής σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της VP Schieckedanz AG στον τομέα της γυναικείας υγιεινής υπό το σήμα Camelia, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 186 της παρούσας απόφασης, η πράξη συγκέντρωσης που έχει κοινοποιηθεί από την Procter & Gamble GmbH στις 17 Ιανουαρίου 1994 όσον αφορά την απόκτηση της VP Schieckedanz AG κηρύσσεται συμβατή με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της Συμφωνίας ΕΟΧ.»

43 Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε, προς ενημέρωση, στην Kaysersberg στις 27 Ιουνίου 1994.

44 Η απόφαση αυτή μπορεί να συνοψιστεί ως εξής:

45 Προεισαγωγικώς, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η δέσμευση να μην αποκτηθεί ο έλεγχος του κλάδου «βρεφικές πάνες» της VPS αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κοινοποίησεως και ότι, ως εκ τούτου, παρά τις αιτιάσεις που θα μπορούσε να έχει έναντι μιας τέτοιας αποκτήσεως, η απόφαση δεν αφορά αυτήν την αγορά (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 7). Όσον αφορά την περιλαμβανόμενη στην κοινοποίηση αρχική δέσμευση της P & G σχετικά με τη μη απόκτηση του ελέγχου της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS, η Επιτροπή αναφέρει ότι εν όψει των αντιρρήσεων που εξέφρασε, η P & G επέφερε ουσιώδεις τροποποιήσεις τόσο όσον αφορά τα σήματα που επρόκειτο να μεταβιβασθούν όσο και τους όρους μιας τέτοιας μεταβιβάσεως και, κατ' αυτόν τον τρόπο, υποκατέστησε τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής υπό το σήμα Camelia με τα προϊόντα εκτός Camelia της VPS (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 8).

- 46 Αφού επεσήμανε ότι κοινοποιηθείσα πράξη αποτελεί συγκέντρωση σε κοινοτικό επίπεδο, η Επιτροπή, στη συνέχεια, υπενθυμίζει ότι η συγκέντρωση αφορά τα ακόλουθα κατασκευαζόμενα από τη VPS προϊόντα, δηλαδή προϊόντα χαρτοποιίας για οικιακή χρήση, προϊόντα γυναικείας υγιεινής, προϊόντα για ακράτεια ενηλίκων, προϊόντα από βαμβάκι καθώς και ορισμένα προϊόντα για τη φροντίδα του σώματος, και ότι η διαδικασία κινήθηκε για τις σερβιέτες υγείας.
- 47 Προκειμένου περί των προϊόντων χαρτοποιίας για προσωπική υγιεινή και οικιακή χρήση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η P & G, μολονότι leader στις Ηνωμένες Πολιτείες και στον Καναδά, δεν ασκεί δραστηριότητες αυτού του κλάδου στην Ευρώπη διότι, σύμφωνα με την P & G, στρατηγικός σκοπός της σχετικής πράξεως είναι η διείσδυση στην ευρωπαϊκή αγορά των εν λόγω προϊόντων. Εξάλλου, το εν λόγω κοινοτικό όργανο διαπιστώνει ότι τα μερίδια αγοράς της VPS όσον αφορά ολόκληρο τον κλάδο αυτόν είναι μικρά εντός της Κοινότητας, κυμαινόμενα μεταξύ 15 και 20 % στη Γερμανία, και ότι, για κάθε αγορά προϊόντων θεωρούμενη χωριστά, η VPS θα κατέχει στη Γερμανία μεταξύ 35 και 40 % της αγοράς μαντηλιών και μεταξύ 15 και 20 % της αγοράς χαρτιού υγείας.
- 48 Η Επιτροπή συμπεραίνει ότι:
- «Ελλείψει οποιασδήποτε αλληλοεπικάλυψης μεταξύ P & G και VPS στον τομέα αυτό και δεδομένων των περιορισμένων μεριδίων αγοράς της VPS, η πράξη δεν προκαλεί προβλήματα ανταγωνισμού ως προς τα προϊόντα αυτά» (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 13).
- 49 Όσον αφορά τα προϊόντα για ακράτεια ενηλίκων, τα προϊόντα από βαμβάκι και τα καλλυντικά, η Επιτροπή συμπεραίνει επίσης, αφού αναλύει, μεταξύ άλλων, τις απόψεις των P & G και VPS επ' αυτών των αγορών, ότι η πράξη δεν δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με την κοινή αγορά (απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 14 έως 23).

- 50 Προκειμένου περί των βρεφικών πανών, η Επιτροπή εκτιμά ότι η πράξη, χωρίς τη δέσμευση που συνέλαβε η P & G στην κοινοποίησή της και παρά το χαμηλό κέρδος σε μερίδια αγοράς, θα δημιουργούσε υπέρ της P & G δεσπώζουσα θέση, και τούτο εν όψει των μεριδίων της αγοράς εντός της Κοινότητας, που κυμαίνονται μεταξύ 45 και 50 %, των οικονομικών της πόρων, της προηγμένης τεχνολογίας και της ισχυρής της θέσεως έναντι των λιανοπωλητών (απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 24 έως 26).
- 51 Όσον αφορά τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής, η απόφαση καταλήγει, καταρχάς, βάσει περιγραφής στηριζόμενης κατ' ουσίαν στο σύνολο των στοιχείων που περιέχονται στη γνωστοποίηση των αιτιάσεων (απόφαση, σκέψεις 27 έως 182), στο συμπέρασμα ότι η πράξη, όπως έχει κοινοποιηθεί, στην οποία περιλαμβάνεται η αρχική προσφορά της P & G να μεταβιβάσει τη δραστηριότητα προϊόντων γυναικείας υγιεινής εκτός Camelia της VPS, επιτρέπει στη νέα οντότητα P & G να ενεργεί ανεξαρτήτως των πελατών και των ανταγωνιστών της στη γερμανική και ισπανική αγορά σερβιετών υγείας (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 183). Ειδικότερα, η εν λόγω απόφαση διαπιστώνει ότι στη Γερμανία, ύστερα από την πράξη συγκεντρώσεως, η P & G κατέχει μερίδια αγοράς κυμαινόμενα μεταξύ 60 και 65 % σε αξία και μεταξύ 40 και 45 % σε όγκο, και τούτο ενώ ο αμεσότερος ανταγωνιστής της κατέχει μόνο 10 έως 15 % της αγοράς σε αξία και 5 έως 10 % της αγοράς σε όγκο, και προσθέτει ότι η απόκτηση από την P & G του σήματος Camelia της VPS θα καθιστούσε δυσχερέστερη την πρόσβαση στη γερμανική αγορά των άλλων ενδιαφερομένων, καθώς αυτοί θα υποχρεώνονταν να εγκατασταθούν σ' αυτήν ευθέως μάλλον παρά μέσω της αποκτήσεως ήδη υφισταμένης επιχειρήσεως (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 184).
- 52 Στη συνέχεια, η Επιτροπή εκθέτει ότι η P & G προσφέρθηκε να τροποποιήσει το κοινοποιηθέν σχέδιο συγκεντρώσεως, αναλαμβάνοντας δεσμεύσεις όσον αφορά τη δραστηριότητα Camelia της VPS (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 186).
- 53 Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της P & G, όπως αυτές περιγράφονται στην απόφαση, προβλέφθηκε ιδίως ότι:

«Η P & G αναλαμβάνει τις ακόλουθες δεσμεύσεις έναντι της Επιτροπής όσον αφορά τις δραστηριότητες της VPS στον τομέα των προϊόντων γυναικείας υγιεινής υπό το σήμα Camelia, στις οποίες συγκαταλέγονται τα εξής: i) η

μονάδα παραγωγής στο Forchheim και οι γραμμές παραγωγής που είναι αφιερωμένες στην παραγωγή προϊόντων γυναικείας υγιεινής· ii) το σήμα Camelia· iii) όλα τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αποτελούν μέρος ή απαιτούνται για τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της VPS στον τομέα των προϊόντων γυναικείας υγιεινής υπο το σήμα Camelia (στο εξής αναφερόμενες ως “δραστηριότητες Camelia”).

- 1) Η P & G υπόσχεται ότι, μόλις καταστεί πρακτικά δυνατό και εφόσον η Επιτροπή λάβει ευνοϊκή απόφαση βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο μέχρι την ολοκλήρωση της απόκτησης των μετοχών της VPS, θα διορίσει έναν ανεξάρτητο διαχειριστή τον οποίο πρέπει να εγκρίνει η Επιτροπή, ο οποίος θα ενεργεί εξ ονόματός της επιτηρώντας την καθημερινή διαχείριση των δραστηριοτήτων υπό το σήμα Camelia προκειμένου να διασφαλισθεί η διηνεκής βιωσιμότητα και η αγοραία αξία τους καθώς και ο ταχύς διαχωρισμός τους από τις υπόλοιπες δραστηριότητες της P & G (στο εξής αναφερόμενος ως “διαχειριστής”). Ο διαχειριστής θα εξουσιοδοτήσει ταυτόχρονα την εταιρεία Goldman Sachs International Ltd (στο εξής “Goldman Sachs”) να διεξάγει εξ ονόματός του καλόπιστες διαπραγματεύσεις με ενδιαφερομένους τρίτους με σκοπό την πώληση των δραστηριοτήτων Camelia (...).
- 2) Η P & G υπόσχεται ότι θα δώσει στο διαχειριστή αμετάκλητη εντολή να βρει έναν κατάλληλο αγοραστή για τις δραστηριότητες Camelia εντός (...) υπό την προϋπόθεση ότι ο αγοραστής θα πρέπει να αποτελεί βιώσιμο υφιστάμενο ή υποψήφιο ανταγωνιστή ανεξάρτητο και μη έχοντα ουδεμία σχέση με την P & G. Ο ανταγωνιστής πρέπει να διαθέτει οικονομικούς πόρους και αποδεδειγμένη εμπειρία στις αγορές καταναλωτικών προϊόντων, που θα του επιτρέψουν να διατηρήσει και να αναπτύξει τις δραστηριότητες Camelia σε ενεργό ανταγωνισμό με τις δραστηριότητες της P & G στον τομέα της γυναικείας υγιεινής στις διάφορες αγορές αναφοράς.

(...)

- 8) Η P & G δεν θα εντάξει τις δευτερεύουσες επιχειρηματικές δραστηριότητες της VP καθώς και εκείνες που αφορούν προϊόντα με σήμα καταστήματος στον τομέα των προϊόντων γυναικείας υγιεινής στις δικές της εμπορικές και παραγωγικές διαρθρώσεις μέχρις ότου ολοκληρωθεί η πώληση των δραστηριοτήτων Camelia.

(...» (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 186).

54 Στη συνέχεια, η Επιτροπή αναφέρει ότι:

«Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι η προσφορά της P & G να εκχωρήσει μια επιχειρηματική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένου του σήματος σερβιετών Camelia, δεν θα επιτρέψει σε αυτήν να καταλάβει δεσπόζουσα θέση στη Γερμανία ούτε να ενισχύσει τη δεσπόζουσα θέση της στην Ισπανία. Μετά τη συγκέντρωση και την εκχώρηση του σήματος Camelia, η διάθροση της αγοράς στη Γερμανία και την Ισπανία θα έχει ως εξής, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η P & G δεν θα εκχωρήσει τώρα τις δραστηριότητες εκτός Camelia της VPS

	Γερμανία		Ισπανία	
	αξία 1993	όγκος 1993	αξία 1993	όγκος 1993
P & G	35-40 %	20-25 %	75-80 %	65-70 %
VPS λοιπά σήματα	5-10 %	10-15 %	0 %	< 1 %
Σύνολο P & G	40-45 %	30-35 %	75-80 %	65-70 %
VPS Camelia	20-25 %	20-25 %	1-5 %	1-5 %
Johnson & Johnson	10-15 %	5-10 %	1-5 %	< 1 %
Kimberly-Clark	< 1 %	< 1 %	—	—
Σήματα καταστήματος	10-15 %	20-25 %	10-15 %	15-20 %
Λοιποί	5-10 %	10-15 %	5-10 %	10-15 %

Από τον πίνακα προκύπτει ότι η P & G θα αυξήσει το μερίδιό της στη γερμανική αγορά κατά 6,9 % για να ανέλθει συνολικά στο 43,2 % της αγοράς κατ' αξία, με την Camelia να κατέχει το 24,5 % και την Johnson & Johnson το 13,4 %. Η αύξηση του μεριδίου αγοράς της P & G θα οφείλεται εξ ολοκλήρου στην απόκτηση των δευτερευουσών σειρών και των προϊόντων με σήμα καταστήματος της VPS (δηλαδή τις φθηνότερες μάρκες), ενώ το υφιστάμενο σήμα Always της P & G θα υφίσταται ανταγωνισμό από δύο άλλους σημαντικούς προμηθευτές σερβιετών ανώτερης κατηγορίας. Το μερίδιο της P & G στην Ισπανία θα αυξηθεί λιγότερο από (...). Η Επιτροπή, συνεπώς, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι δεσμεύσεις της P & G σε σχέση με τις επιχειρηματικές

δραστηριότητες της VPS στον τομέα των προϊόντων γυναικείας υγιεινής υπό το σήμα Camelia αρκούν για να την εμποδίσουν να αποκτήσει ή να ενισχύσει δεσπόζουσα θέση στη γερμανική και στην ισπανική αγορά, ή οπουδήποτε αλλού στον ΕΟΧ» (απόφαση, αιτιολογική σκέψη 187).

Η δοθείσα στην απόφαση συνέχεια

- 55 Με έγγραφο της 5ης Ιουλίου 1994 η P & G γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι είχε προβεί σε διαπραγματεύσεις με την εταιρία Kimberly Clark σχετικά με τη μεταβίβαση της δραστηριότητας Camelia της VPS και ότι η μεταβίβαση αυτή μπορούσε να πραγματοποιηθεί κατά το χρονικό σημείο, ή λίγο αργότερα, της οριστικής περατώσεως της πωλήσεως των στοιχείων ενεργητικού της VPS στην P & G.
- 56 Στις 20 Ιουλίου 1994 η Επιτροπή ανήγγειλε, μέσω ανακοινώσεως τύπου, ότι στις 16 Ιουλίου 1994 είχε ολοκληρωθεί η πώληση της VPS στην P & G και ότι, ταυτοχρόνως, είχε μεταβιβασθεί στην εταιρία Kimberly Clark το σύνολο των δραστηριοτήτων της VPS στον τομέα των προϊόντων γυναικείας υγιεινής (μεταξύ άλλων η δραστηριότητα Camelia) και ότι η δραστηριότητα της VPS στον τομέα των βρεφικών πανών είχε πωληθεί στον όμιλο Wirths.
- 57 Σύμφωνα με τα λεγόμενα της παρεμβαίνουσας P & G, τα σήματα Camelia, Tampona καθώς και τα σήματα καταστήματος είχαν πωληθεί στην Kimberly Clark, ενώ αναφορικά με το σήμα Bliimia, η σχετική άδεια χρησιμοποίησε παραχωρήθηκε στην επιχείρηση αυτή στις 16 Ιουλίου 1994. Προκειμένου περί του σήματος Femina της VPS, η Επιτροπή και η παρεμβαίνουσα ισχυρίζονται ότι τούτο αποκτήθηκε από τη γερμανική αλυσίδα διανομής Rewe.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 58 Υπ' αυτές ακριβώς τις περιστάσεις, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 19 Σεπτεμβρίου 1994, η Kaysersberg άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

- 59 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 Ιανουαρίου 1995, η P & G ζήτησε να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής καθώς και να της επιτραπεί να χρησιμοποιήσει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 35, παράγραφος 2, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, την αγγλική γλώσσα τόσο κατά την έγγραφη όσο και κατά την προφορική διαδικασία.
- 60 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την 1η Φεβρουαρίου 1995, η προσφεύγουσα ζήτησε, σε περίπτωση που θα γινόταν δεκτή η αίτηση παρεμβάσεως, να τηρηθεί το απόρρητο όσον αφορά ορισμένα έγγραφα του φακέλου της.
- 61 Με διάταξη του προέδρου του πρώτου πενταμελούς τμήματος του Πρωτοδικείου της 19ης Μαΐου 1995, η αίτηση παρεμβάσεως της P & G έγινε δεκτή και αποφασίστηκε να τηρηθεί το απόρρητο όσον αφορά ορισμένα έγγραφα του φακέλου της προσφεύγουσας.
- 62 Με διάταξη της 16ης Αυγούστου 1995 (T-290/94, Kaysersberg κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2249), το Πρωτοδικείο απέρριψε την αίτηση της P & G για παρέκκλιση από το γλωσσικό καθεστώς όσον αφορά την έγγραφη διαδικασία ενώ της επέτρεψε να εκφραστεί στην αγγλική κατά την προφορική διαδικασία.
- 63 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Ωστόσο, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, κλήθηκε η Επιτροπή, στις 24 Ιανουαρίου 1997, να απαντήσει σε ορισμένες γραπτές ερωτήσεις και να προσκομίσει τα μη εμπιστευτικού χαρακτήρα κείμενα ορισμένων εγγράφων. Στις 19 Φεβρουαρίου 1997 η Επιτροπή απάντησε στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου και κατέθεσε τα ζητηθέντα έγγραφα.

64 Οι κύριοι διάδικοι και η παρεμβαίνουσα ανέπτυξαν προφορικώς τις θέσεις τους και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 23ης Απριλίου 1997.

65 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής της 21ης Ιουνίου 1994·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

66 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

67 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κηρύξει, χωρίς να εξετάσει την ουσία της υποθέσεως, την προσφυγή απαράδεκτη, και τούτο για τον λόγο ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος· ή,

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα συμπεριλαμβανομένων και αυτών της παρεμβαίνουσας.

68 Στις παρατηρήσεις που κατέθεσε ως απάντηση στο υπόμνημα παρεμβάσεως, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει όλους τους ισχυρισμούς της καθής·

— να καταδικάσει την παρεμβαίνουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Συνοπτική περιγραφή της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

69 Με το δικόγραφο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι μπορεί παραδεκτώς, σύμφωνα με το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, να ζητήσει την ακύρωση της αποφάσεως. Καταρχάς, διατείνεται ότι έχει ενεργώς συμμετάσχει στην προηγηθείσα της εκδόσεως της αποφάσεως διαδικασία. Εξάλλου, η εν λόγω απόφαση την αφορά άμεσα και ατομικώς ως έναν από τους σημαντικότερους επιχειρηματίες, στη Γαλλία και στο Βέλγιο, στους τομείς της γυναικείας υγιεινής, ειδών χαρτοποίας και υγιεινής για βρέφη, και τούτο εφόσον η επίμαχη πράξη συγκεντρώσεως θα ήταν δυνατό να περιορίσει έτι περαιτέρω την πρόσβαση στη γερμανική αγορά, ειδικότερα αυτήν των σεβριετών υγείας. Πρόκειται για μια ήδη κλειστή αγορά, στην οποία προσπάθησε ανεπιτυχώς, να εγκατασταθεί, και τούτο παρά τις συνεχείς εμπορικές επενδύσεις και τη γειννίαση της μονάδας της παραγωγής. Τέλος, η απόφαση την στέρησε της ευκαιρίας να αποκτήσει τη δραστηριότητα Camelia καθώς παρέσχε στην P & G τη δυνατότητα να παραχωρήσει τη δραστηριότητα αυτή, υπό συνθήκες αδιαφάνειας, στην Kimberly Clark.

70 Η Επιτροπή δεν κατέθεσε παρατηρήσεις σχετικά με το παραδεκτό της προσφυγής.

71 Η παρεμβαίνουσα P & G θεωρεί ότι η προσφυγή ακυρώσεως πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη. Μολονότι αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή δεν έχει αμφισβη-

τήσει το παραδεκτό της υπό κρίση προσφυγής και ότι δεν νομιμοποιείται, ως παρεμβαίνουσα, να προτείνει ένσταση απαραδέκτου, παρατηρεί ότι το Δικαστήριο έχει ήδη προβεί, σε παρόμοια περίπτωση, σε αυτεπάγγελτη εξέταση του παραδεκτού (απόφαση της 15ης Ιουνίου 1993, C-225/91, Matra κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3203, σκέψη 13).

72. Εν προκειμένω, η απόφαση δεν θίγει κατ' ουσίαν την ανταγωνιστική θέση της προσφεύγουσας, οπότε δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι την αφορά άμεσα και ατομικώς κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 1969, 10/68 και 18/68, Eridania κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 159). Συναφώς, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι δεν έχει κερδίσει κανένα μερίδιο αγοράς στον τομέα της γυναικείας υγιεινής εφόσον, ταυτόχρονα με την απόκτηση της VPS, εγκατέλειψε, σύμφωνα με την απόφαση, όχι μόνο τη δραστηριότητα Camelia αλλά και την εκτός Camelia δραστηριότητα. Ομοίως, η παρεμβαίνουσα επισημαίνει ότι δεν έχει αποκτήσει καμιά από τις δραστηριότητες της VPS στην αγορά βρεφικών πανών. Όσον αφορά τον τομέα των ειδών χαρτοποιίας για προσωπική υγιεινή και οικιακή χρήση, τα αποκτηθέντα μερίδια αγοράς είναι αμελητέα.
73. Εξάλλου, η απόφαση δεν στέρησε την προσφεύγουσα της δυνατότητας να αποκτήσει τη δραστηριότητα Camelia, και τούτο για τον λόγο ότι αυτή ουδέποτε είχε εκδηλώσει οποιαδήποτε σχετική πρόθεση, παρά την αναληφθείσα από την P & G δέσμευση μεταβιβάσεως.
74. Τέλος, η προσφεύγουσα στερείται παντελώς εννόμου συμφέροντος, και τούτο εφόσον τυχόν ακύρωση της αποφάσεως ουδόλως θα την αποζημίωνε ούτε, ειδικότερα, θα της επέτρεπε να αποκτήσει τη δραστηριότητα Camelia. Εξάλλου, η Επιτροπή έλαβε υπόψη, κατά τη διοικητική διαδικασία, τις περισσότερες από τις αντιρρήσεις της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 75 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η καθής δεν έχει ζητήσει να κηρυχθεί απαράδεκτη η προσφυγή αλλά μόνο να απορριφθεί αυτή κατ' ουσίαν. Όμως, πρέπει να υπομνηστεί ότι σύμφωνα με το άρθρο 37, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, που δυνάμει του άρθρου 46, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω οργανισμού εφαρμόζεται και στην ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία, τα αιτήματα του δικογράφου παρεμβάσεως δεν μπορούν να έχουν άλλο αντικείμενο εκτός από τη στήριξη των αιτημάτων ενός των διαδίκων. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 116, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο παρεμβαίνων αποδέχεται τη δίκη στο στάδιο που αυτή βρίσκεται κατά τον χρόνο της παρεμβάσεώς του.
- 76 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα δεν δικαιούται να προτείνει ένσταση απαραδέκτου και, επομένως, το Πρωτοδικείο δεν υποχρεούται να εξετάσει τους λόγους απαραδέκτου που αυτή επικαλείται (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 1993, C-313/90, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-1125, σκέψεις 20 έως 22, και προαπαρατεθείσα απόφαση της 15ης Ιουνίου 1993, Matra κατά Επιτροπής, σκέψη 12, καθώς και οι αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 1996, T-266/94, Skibsvearftsforeningen κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1399, σκέψη 39, και της 12ης Δεκεμβρίου 1996, T-19/92, Leclerc κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1851, σκέψη 50).
- 77 Υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, το Πρωτοδικείο φρονεί ότι παρέλκει η αυτεπάγγελτη εξέταση του παραδεκτού της παρούσας προσφυγής.

Επί της ουσίας

- 78 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει πέντε λόγους ακυρώσεως αντλούμενους από διάφορες παραβάσεις ουσιαδών τύπων καθώς και έναν έκτο λόγο αντλούμενο από πρόδηλες πλάνες εκτιμήσεως.

79 Ο πρώτος λόγος στηρίζεται στην ανυπαρξία, κατά παράβαση του άρθρου 19, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 4064/89, πραγματικής και σοβαρής διαβουλεύσεως της συμβουλευτικής επιτροπής συγκεντρώσεων. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από παράβαση του άρθρου 18 του κανονισμού 4064/89, κατά το μέτρο που δεν παρασχέθηκε στην προσφεύγουσα η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των δεσμεύσεων της P & G. Με τον τρίτο της λόγο, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δέχθηκε, κατά παράβαση των άρθρων 6 και 8 του κανονισμού 4064/89 και του τμήματος I του κανονισμού 2367/90, ουσιώδη τροποποίηση της κοινοποιήσεως. Ο τέταρτος λόγος αντλείται από παραβίαση των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου και των διατάξεων των κανονισμών 4064/89 και 2367/90, κατά το μέτρο που η Επιτροπή δεν τήρησε επαρκείς και εύλογες προθεσμίες πριν από την έκδοση της αποφάσεως. Ο πέμπτος λόγος αντλείται από την ανυπαρξία, κατά παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ, αιτιολογίας. Τέλος, ο έκτος λόγος αντλείται από παράβαση των άρθρων 2 και 8 του κανονισμού 4064/89, κατά το μέτρο που η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλες πλάνες εκτιμήσεως ως προς τα αποτελέσματα της πράξεως συγκεντρώσεως όσον αφορά διάφορες αγορές.

Όσον αφορά τον πρώτο λόγο ακυρώσεως που αντλείται από την ανυπαρξία πραγματικής και σοβαρής διαβουλεύσεως της συμβουλευτικής επιτροπής

Συνοπτική περιγραφή της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

80 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διαβούλευση της συμβουλευτικής επιτροπής δεν έγινε σύμφωνα με τις επιβαλλόμενες από το άρθρο 19, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 4064/89 προϋποθέσεις. Η συμβουλευτική επιτροπή δεν διέθεσε τον χρόνο που ήταν αναγκαίος για να εξετάσει τις προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων της P & G σχετικά με την παραχώρηση της Camelia και να διατυπώσει πραγματική και σοβαρή γνώμη επί του σχεδίου συγκεντρώσεως. Πράγματι, συγκληθείσα από την Επιτροπή στις 15 Ιουνίου 1994, η συμβουλευτική επιτροπή συνεδρίασε στις 20 Ιουνίου 1994, δηλαδή λιγότερο από 14 μέρες ύστερα από την αποστολή της σχετικής προσκλήσεως, και τούτο αντίθετα προς τις επιταγές του προπαρατεθέντος άρθρου 19, παράγραφος 5. Όμως, η Επιτροπή δεν απέδειξε εν προκειμένω ότι η σύντηξη της προθεσμίας προσκλήσεως έγινε κατ' εξαίρεση, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος επελεύσεως σοβαρής όσον αφορά την P & G ζημίας.

- 81 Εξάλλου, τα στοιχεία που διαβιβάστηκαν, εν όψει της συνεδριάσεώς της, στη συμβουλευτική επιτροπή δεν της επέτρεψαν να λάβει ακριβή και πλήρη γνώση του σχεδίου συγκεντρώσεως. Έτσι, η επιτροπή αυτή, αφενός, διατύπωσε τη γνώμη της χωρίς να έχει γνώση της πραγματικής σημασίας της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS, και τούτο εφόσον η αρχική δέσμευση μεταβιβάσεως αυτής της δραστηριότητας περιλαμβανόταν πάντοτε στις προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων της P & G της 15ης Ιουνίου που είχαν υποβληθεί στην κρίση της Επιτροπής. Αφετέρου, οι λεπτομέρειες σχετικά με τη μεταβίβαση της δραστηριότητας Camelia που προβλέπονταν στις προτάσεις της 15ης Ιουνίου τροποποιήθηκαν σημαντικώς ύστερα από τη συνεδρίαση της εν λόγω επιτροπής, εφόσον, μολονότι είχε αρχικώς προβλεφθεί ότι η P & G θα μεταβίβαζε αυτή τη δραστηριότητα σε τρίτον της επιλογής της, οι οριστικές δεσμεύσεις απεδείχθησαν περισσότερο αυστηρές.
- 82 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, σύμφωνα με νομολογία του Δικαστηρίου, η μη τήρηση του κανόνα των δεκατεσσάρων ημερών δεν είναι δυνατό από μόνη της να καταστήσει παράνομη την απόφαση που θα ληφθεί βάσει του κανονισμού 4064/89, και τούτο εφόσον η πρόσκληση απεστάλη υπό προϋποθέσεις που επέτρεψαν στην επιτροπή να διατυπώσει τη γνώμη της έχοντας πλήρη γνώση του θέματος (απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1991, T-69/89, RTE κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-485). Εξάλλου, πρέπει, στον τομέα των συγκεντρώσεων, να λαμβάνεται υπόψη η βραχύτητα των προθεσμιών που χαρακτηρίζουν τη γενική οικονομία του κανονισμού 4064/89 (απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Οκτωβρίου 1993, T-83/92, Zunis Holding κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-1169, σκέψη 38). Συναφώς, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι αυτή μπορεί κατ' εξαίρεση, δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 5, τελευταία φράση, του κανονισμού 4064/89, να συντομεύσει την προθεσμία των δεκατεσσάρων ημερών προκειμένου να αποφευχθεί η επέλευση σοβαρής ζημίας σε μια ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες σε πράξη συγκεντρώσεως επιχειρήσεις. Ωστόσο, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, μολονότι δεν επικαλέστηκε το ενδεχόμενο επελεύσεως σοβαρής ζημίας στην P & G, ήταν, ωστόσο, δυνατό να φοβάται την επιδείνωση, σε περίπτωση που δεν θα λαμβανόταν σύντομα απόφαση, της καταστάσεως της VPS.
- 83 Η Επιτροπή θεωρεί ότι, εν πάση περιπτώσει, εν όψει των συγκεκριμένων περιστάσεων, η προθεσμία που δόθηκε στη συμβουλευτική επιτροπή προκειμένου να εξετάσει τις προτάσεις για ανάληψη δεσμεύσεων της P & G της 15ης Ιουνίου, προτάσεις που συνίσταντο γενικώς στη μεταβίβαση της δραστηριότητας Camelia, αρκούσε για να της επιτρέψει να διατυπώσει τη γνώμη της έχοντας πλήρη γνώση της καταστάσεως. Παρατηρεί ότι οι εθνικές αρχές συνεργάστηκαν στενώς και συνεχώς κατά τη διαδικασία, κυρίως διά της αποστολής των κυρίων εγγράφων του φακέλου και της πραγματοποιήσεως των δύο επισήμων ακροάσεων, και ότι η σχετική επιτροπή είχε ήδη συνεδριάσει μία πρώτη φορά στις 27 Μαΐου 1994.

84 Εξάλλου, το περιεχόμενο της οριστικής δεσμεύσεως της P & G που συνίστατο στην μη απόκτηση της δραστηριότητας Camelia δεν διαφέρει ουσιωδώς από τις γνωστοποιηθείσες στη συμβουλευτική επιτροπή προτάσεις της 15ης Ιουνίου. Μόνο οι εκτελεστικές λεπτομέρειες έγιναν αυστηρότερες ύστερα από τη διατύπωση της γνώμης της. Όσον αφορά την αρχική δέσμευση της P & G να μην αποκτήσει την εκτός Camelia δραστηριότητα, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η δέσμευση αυτή ήταν ακόμα επίκαιρη κατά τη συνεδρίαση της συμβουλευτικής επιτροπής και ότι, δεδομένου ότι μόνο μια μειοψηφία των μελών της Επιτροπής θεώρησε ότι η P & G όφειλε επίσης να θέσει τέρμα σ' αυτήν τη δραστηριότητα, αποφάσισε, σε ευθυγράμμιση με τη γνώμη της πλειοψηφίας, να μη ζητήσει από την P & G να την υλοποιήσει.

85 Η παρεμβαίνουσα υπογραμμίζει ότι οι τελευταίες τροποποιήσεις των προτάσεων της της 15ης Ιουνίου 1994, τις οποίες αποδέχθηκε ύστερα από τη συνεδρίαση της Επιτροπής, είναι καθαρά διαδικαστικής φύσεως και πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή προκειμένου να ληφθούν υπόψη παρατηρήσεις των εθνικών αρχών και τρίτων. Επομένως, η Επιτροπή ακολούθησε στο ακέραιο την άποψη της συμβουλευτικής επιτροπής, και τούτο μολονότι δεν δεσμεύεται από τις γνώμες της. Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα διατείνεται ότι η συμβουλευτική επιτροπή δεν εξέφρασε καμία διαμαρτυρία όσον αφορά την προθεσμία συγκλίσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

86 Πρέπει, προεισαγωγικά, να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89, η συμβουλευτική επιτροπή συγκεντρώσεων επιχειρήσεων καλείται να διατυπώσει γνώμη πριν από την έκδοση οποιασδήποτε αποφάσεως, κατ' εφαρμογή ιδίως, του άρθρου 8, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 5, του ίδιου κανονισμού, η συνεδρίαση της Επιτροπής γίνεται τουλάχιστον 14 ημέρες μετά την αποστολή της προσκλήσεως της Επιτροπής την οποία αυτή μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να συντομεύσει καταλλήλως την προθεσμία αυτή προκειμένου να αποφευχθεί η επέλευση σοβαρής ζημίας σε μια ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις. Εξάλλου, το άρθρο 19, παράγραφος 6, του κανονισμού ορίζει ότι η Επιτροπή «λαμβάνει όσο είναι δυνατόν υπόψη τη γνώμη που διατύπωσε η συμβουλευτική επιτροπή».

87 Δεν αμφισβητείται εν προκειμένω ότι η σύγκληση της συμβουλευτικής επιτροπής εν όψει της δεύτερης συνεδριάσεώς της της 20ής Ιουνίου 1994 δεν έγινε εντός της προθεσμίας των 14 ημερών που προβλέπει το άρθρο 19, παράγραφος 5, του κανονισμού 4064/89. Εξάλλου, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η Επιτροπή, μολονότι εξέφρασε την ανησυχία της εν όψει ενδεχόμενης επιδεινώσεως της καταστάσεως της VPS σε περίπτωση μη ταχείας λήψεως αποφάσεως, δεν ισχυρίζεται ότι συνέτησε την προθεσμία συγκλήσεως της συμβουλευτικής επιτροπής προκειμένου να αποφευχθεί η επέλευση σοβαράς ζημίας στην επιχείρηση αυτήν ή στην P & G. Συναφώς, από τις μη αμφισβητηθείσες παρατηρήσεις της προσφεύγουσας προκύπτει επιπλέον ότι καμία από αυτές τις δύο επιχειρήσεις δεν ζήτησε από την Επιτροπή, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, την εφαρμογή της ευεργετικής διατάξεως του άρθρου 7, παράγραφος 4, του κανονισμού, δυνάμει της οποίας η Επιτροπή μπορεί κατ' εξαίρεση να επιτρέψει την πραγματοποίηση συγκεντρώσεως κατά τη διάρκεια διαδικασίας με σκοπό, ακριβώς, να αποφευχθεί η επέλευση σοβαρής ζημίας σε μια ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες σε πράξεις συγκεντρώσεως επιχειρήσεις.

88 Ωστόσο, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η μη τήρηση της προθεσμίας συγκλήσεως της συμβουλευτικής επιτροπής, έστω και αν δεν υφίστανται εξαιρετικές περιστάσεις σχετικές με κίνδυνο επελεύσεως σοβαρής κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 5, του κανονισμού 4064/89, ζημίας, δεν αρκεί, από μόνη της, για να καταστήσει παράνομη την τελική απόφαση της Επιτροπής. Πράγματι, πρέπει να σημειωθεί ότι η μνημονευθείσα προθεσμία των 14 ημερών αποτελεί κανόνα εσωτερικής καθαρά διαδικασίας, όπως ακριβώς και η προθεσμία συγκλήσεως της συμβουλευτικής επιτροπής επί συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων, που καθορίζεται στο άρθρο 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25, στο εξής: κανονισμός 17), σύμφωνα με το οποίο η σύγκληση της επιτροπής γίνεται «όχι νωρίτερα των 14 ημερών μετά την αποστολή της προσκλήσεως». Κατά πάγια νομολογία, η παράβαση τέτοιου κανόνα μπορεί να καταστήσει παράνομη την τελική απόφαση της Επιτροπής μόνον εάν αυτή είναι αρκούντως ουσιώδης και έχει επηρεάσει δυσμενώς τη νομική και πραγματική κατάσταση του διαδίκου που επικαλείται το διαδικαστικό ελάττωμα (προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου RTE κατά Επιτροπής, σκέψη 27). Τούτο δεν συμβαίνει στην περίπτωση που η συμβουλευτική επιτροπή πράγματι διέθετε προθεσμία που να της επιτρέπει να λάβει γνώση των σημαντικών στοιχείων της υποθέσεως και να διατυπώσει τη γνώμη της έχοντας πλήρη γνώση της καταστάσεως, δηλαδή χωρίς να υποπέσει σε πλάνη επί ουσιώδους σημείου λόγω ανακριβειών ή παραλείψεων. Πράγματι, σε μια τέτοια περίπτωση, η μη τήρηση της προθεσμίας συγκλήσεως δεν έχει καμία επίπτωση στην έκβαση της διαδικασίας διαβουλεύσεως και, ενδεχομένως, στο περιεχόμενο της τελικής αποφάσεως.

- 89 Εν προκειμένω, πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι η ίδια η συμβουλευτική επιτροπή δεν εναντιώθηκε στο να πραγματοποιηθεί η συνεδρίασή της στην καθορισθείσα από την Επιτροπή ημερομηνία, δηλαδή λιγότερο από 14 ημέρες ύστερα από την πρόσκληση.
- 90 Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι από την ίδια τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής προκύπτει ότι η τελευταία μπόρεσε, παρά το σύντομο της παρασχεθείσας σ' αυτήν προθεσμίας, να αποφανθεί επί των προταθεισών από την P & G δεσμεύσεων και, ως εκ τούτου, επί του σχεδίου αποφάσεως της Επιτροπής, έχοντας πλήρη γνώση της καταστάσεως. Πράγματι, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η εν λόγω επιτροπή, μολονότι δήλωσε ότι συμφωνούσε με την Επιτροπή να θεωρηθεί ότι οι σχετικές με τη μεταβίβαση της δραστηριότητας Camelia δεσμεύσεις αρκούσαν για να διασφαλιστεί το συμβατό της πράξεως με την κοινή αγορά και τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, διατύπωσε επίσης τη γνώμη ότι έπρεπε να διασαφηνιστούν και όντως να εφαρμοστούν ορισμένα σημεία σχετικά, αντιστοίχως, με τον διορισμό trustee, με τον καθορισμό συντομευμένης προθεσμίας μεταβιβάσεως με την ιδιότητα του δυνητικού αγοραστή, με την ανεξαρτησία της διευθύνσεως της Camelia μέχρι την ολοκλήρωση της μεταβιβάσεως, και, τέλος, με τη δυνατότητα για την Επιτροπή να εξετάσει τα χαρακτηριστικά των δυνητικών αγοραστών και να ελέγξει την εκπλήρωση των δεσμεύσεων (βλ. ανωτέρω σκέψη 39). Κατ' αυτόν τον τρόπο προκύπτει ότι, παρά τη μη τήρηση της προθεσμίας συγκλήσεως, η συμβουλευτική επιτροπή είχε, παρ' όλ' αυτά, στη διάθεσή της τον χρόνο που ήταν αναγκαίος για να διατυπώσει ακριβείς συστάσεις σχετικά με τις συνθήκες υπό τις οποίες έπρεπε, κατ' αυτήν, να πραγματοποιηθεί η προταθείσα παραχώρηση της δραστηριότητας. Camelia της VPS
- 91 Εξάλλου, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι εν λόγω συστάσεις της συμβουλευτικής επιτροπής αναφορικά με τις λεπτομέρειες της μεταβιβάσεως της σχετικής με την Camelia δραστηριότητας ελήφθησαν κατ' ουσίαν πλήρως υπόψη στο οριστικό κείμενο της αναλήψεως των δεσμεύσεων που εκπονήθηκε ύστερα από τη συνεδρίασή της. Ειδικότερα, η οριστική διατύπωση των δεσμεύσεων, όπως μνημονεύεται στην αιτιολογική σκέψη 186 της αποφάσεως, προβλέπει ότι, κατά την ημερομηνία ολοκληρώσεως της αποκτήσεως της VPS, θα διοριστεί από την P & G και θα εγκριθεί από την Επιτροπή ένας trustee προκειμένου να διασφαλιστεί η μεταβίβαση της σχετικής με την Camelia δραστηριότητας σε βιώσιμο αγοραστή, ή ακόμη ότι ο αγοραστής θα πρέπει να αναπτύξει τη σχετική με την Camelia δραστηριότητα κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανταγωνίζεται «τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής P & G στις διάφορες οικείες αγορές» (βλ. ανωτέρω σκέψη 53). Συναφώς, το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από το ότι οι αφορώσες τη μεταβίβαση της σχετικής με την Camelia δραστηριότητας τροποποιήθηκαν ουσιαδώς, όπως ήταν επόμενο, ύστερα από τη συνεδρίαση της Επιτροπής και κατέστησαν πλέον αυστηρές δεν αποδεικνύει ότι η τελευταία υπέπεσε σε πλάνη επί

ουσιώδους σημείου. Πράγματι, στο μέτρο που οι τροποποιήσεις αυτές έγιναν ακριβώς βάσει των συστάσεων της συμβουλευτικής επιτροπής, προκειμένου να καταστούν αυστηρότερες οι λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή της αναληφθείσας από την P & G δεσμεύσεως να μεταβιβάσει τη δραστηριότητα αυτή, οι κατ' αυτόν τον τρόπο επενεχθείσες τροποποιήσεις όχι μόνο δεν αποδεικνύουν ότι η εν λόγω επιτροπή δεν μπόρεσε να αποφανθεί έχοντας πλήρη γνώση της καταστάσεως, αλλά, αντιθέτως, καταδεικνύουν ότι η Επιτροπή έλαβε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό υπόψη, σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 19, παράγραφος 6, του κανονισμού, τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής.

- 92 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας ότι η συμβουλευτική επιτροπή δεν μπόρεσε να εκτιμήσει την πραγματική σπουδαιότητα της εκτός της Camelia δραστηριότητας, και τούτο για τον λόγο ότι οι προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων της P & G της 15ης Ιουνίου 1994, που της διαβιβάστηκαν κατά τη σύγκλησή της, δεν προέβλεπαν ρητώς την υπαναχώρηση από την αρχική δέσμευση για μεταβίβαση της δραστηριότητας αυτής, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ούτε αυτή η επιχειρηματολογία μπορεί να γίνει δεκτή.
- 93 Βεβαίως το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι οι προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων της P & G, που γνωστοποιήθηκαν στη συμβουλευτική επιτροπή, δεν περιελάμβαναν ρητή μνεία όσον αφορά την τύχη της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS και ότι μόλις με έγγραφο της 16ης Ιουνίου, δηλαδή ύστερα από τη σύγκληση της συμβουλευτικής επιτροπής, η P & G δήλωσε στην Επιτροπή ότι επιβεβαίωνε την πρόθεσή της να διατηρήσει τη δραστηριότητα αυτή.
- 94 Όμως, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, πρώτον, ότι ούτε η ανυπαρξία ρήτρας σχετικά με την εκτός Camelia δραστηριότητα στις προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων της P & G που γνωστοποιήθηκαν στη συμβουλευτική επιτροπή στις 15 Ιουνίου 1994 ούτε το γεγονός ότι η P & G ρητώς ενημέρωσε την Επιτροπή σχετικά με την πρόθεσή της να διατηρήσει αυτή τη δραστηριότητα ύστερα από τη σύγκληση της συμβουλευτικής επιτροπής μπόρεσαν να εμποδίσουν την τελευταία να αποφανθεί επί του εάν η P & G έπρεπε επίσης να υποχρεωθεί να μεταβιβάσει την εκτός Camelia δραστηριότητα. Αυτή η ερμηνεία επιρρωννύεται από το γεγονός ότι, σύμφωνα με τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής, μόνο μια μειοψηφία των μελών αυτής θεώρησε, μετά το πέρας της συνεδριάσεως, ότι «η Procter & Gamble θα έπρεπε επίσης να υποχρεωθεί να παύσει να ασκεί τις δραστηριότητες προστασίας γυναικείας υγιεινής υπό τα «σήματα καταστήματος και δευτερεύοντα σήματα» της VPS Schickedanz» (βλ. ανωτέρω σκέψη 39, την παράγραφο 11 της γνώμης της συμβουλευτικής επιτροπής). Εξ αυτού προκύπτει ότι, όπως απορρέει από μη

αμφισβητηθείσες παρατηρήσεις της Επιτροπής, η συμβουλευτική επιτροπή, είχε οπωσδήποτε ενημερωθεί κατά την έναρξη της συνεδριάσεώς της, σχετικά με τις προθέσεις της P & G αναφορικά με την εκτός Camelia δραστηριότητα.

95 Δεύτερον, από την εξέταση του φακέλου δεν προέκυψε τίποτα που να θέτει υπό αμφιβολία το γεγονός ότι η συμβουλευτική επιτροπή διέθετε όλα τα στοιχεία εκτιμήσεως που ήταν αναγκαία για την αξιολόγηση της σπουδαιότητας της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS. Αντιθέτως, προκύπτει ότι, κατά τη διαδικασία εξετάσεως του σχεδίου συγκεντρώσεως, υπήρξε στενή και συνεχής επαφή με τις αρχές των κρατών μελών και ότι οι εκπρόσωποι τους στη συμβουλευτική επιτροπή μπορούσαν έτσι να γνωρίζουν, κατά τον χρόνο αυτής της δεύτερης συνεδριάσεως, το σύνολο των σημαντικών στοιχείων του φακέλου αναφορικά, ιδίως, με το μερίδιο αγοράς της δραστηριότητας αυτής. Πράγματι, εκτός του ότι μια τέτοια επαφή συνεπάγεται, σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού, τη διαβίβαση της κοινοποιήσεως και των σημαντικότερων στοιχείων της διαδικασίας, από τον φάκελο προκύπτει ότι οι εκπρόσωποι των κρατών μελών, αφενός, παραβρέθηκαν, εν προκειμένω, στις επίσημες ακροάσεις που είχαν οργανωθεί από την Επιτροπή στις 25 και 26 Απριλίου και στις 6 Μαΐου 1994, κατά τη διάρκεια των οποίων ακούστηκαν οι απόψεις των αποστολελλάντων την κοινοποίηση και των τρίτων και, αφετέρου, συνεδρίασαν, μία πρώτη φορά, στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής, στις 27 Μαΐου 1994, προκειμένου να αποφανθούν επί του πρώτου σχεδίου της αποφάσεως της Επιτροπής. Όμως, καίτοι η συμβουλευτική επιτροπή διατύπωσε τότε τη γνώμη της βάσει σχεδίου απαγορεύσεως της συγκεντρώσεως, εξίσου ακριβές είναι ότι η εκτίμηση της σχετικής πράξεως, όπως αυτή είχε αρχικώς κοινοποιηθεί, συνεπαγόταν, κατ' ανάγκη, την ανάλυση του περιεχομένου της δεσμεύσεως, που είχε τότε προτείνει να αναλάβει η P & G, σχετικά με τη μεταβίβαση της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS, και την εκτίμηση, για τον σκοπό αυτό, της σπουδαιότητας της δραστηριότητας αυτής στην οικεία αγορά.

96 Υπό τις συνθήκες αυτές, και εν όψει του γεγονότος ότι ουδείς ισχυρίστηκε ότι στη συμβουλευτική επιτροπή δεν κοινοποιήθηκε κάποιο σημαντικό και νέο στοιχείο έχον σχέση με τη σπουδαιότητα της εκτός Camelia δραστηριότητας, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η εν λόγω επιτροπή μπόρεσε να διατυπώσει τη γνώμη της έχοντας πλήρη γνώση της καταστάσεως ως προς την αναγκαιότητα για την P & G να εγκαταλείψει τη δραστηριότητα αυτή.

97 Εξ αυτού έπεται ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως που αντλείται από ανυπαρξία διαβουλεύσεως με τρίτους επί των δεσμεύσεων της P & G

Συνοπτική περιγραφή της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

- 98 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν τηρήθηκε, και τούτο κατά παράβαση του άρθρου 18, παράγραφοι 1, 3 και 4 του κανονισμού 4064/89, η διαδικασία διαβουλεύσεως με «ενδιαφερομένους ανταγωνιστές». Αναφερόμενη στην απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Φεβρουαρίου 1979, 85/76, Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 215), η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν της δόθηκε η δυνατότητα να καταστήσει λυσιτελώς γνωστή την άποψή της επί των δεσμεύσεων της P & G, και τούτο εφόσον, αφενός, η Επιτροπή δεν της παρέσχε παρά μια προθεσμία δύο μόλις εργασιμίων ημερών προκειμένου να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της επί των προτάσεων της P & G και, αφετέρου, δεν της κοινοποίησε, για διατύπωση προηγούμενης γνώμης, το τελικό κείμενο των δεσμεύσεων της P & G, και αυτό παρά τις τροποποιήσεις που είχαν επενεχθεί κατόπιν των προτάσεων αυτών. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν μπόρεσε να διατυπώσει παρατηρήσεις επί της δημιουργηθείσας από την απόκτηση της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS από την P & G καταστάσεως για τον λόγο ότι οι κοινοποιηθείσες σε τρίτους, στις 15 Ιουνίου 1994, προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων της P & G δεν επέτρεπαν να θεωρηθεί ότι αυτή θα υπαναχωρούσε της αρχικής της δεσμεύσεως σχετικά με τη μεταβίβαση της εκτός Camelia δραστηριότητας.
- 99 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί την επιχειρηματολογία της Επιτροπής κατά την οποία οι τρίτες επιχειρήσεις μπορούν να επικαλεστούν μόνο το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89. Κατ' αυτήν, η προβληθείσα από την Επιτροπή νομολογία σχετικά με τα διαδικαστικής φύσεως δικαιώματα των τρίτων στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού 17 δεν είναι εν προκειμένω λυσιτελής εφόσον η ακολουθούμενη συλλογιστική δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση του κανονισμού 4064/89 και εφόσον τα πραγματικά περιστατικά, στις προπαρατεθείσες υποθέσεις, ήσαν διαφορετικά.
- 100 Εν πάση περιπτώσει, έστω και αν υποτεθεί ότι υφίσταται κάποια διαφορά ως προς τη μεταχείριση σε σχέση με τις επιχειρήσεις του άρθρου 18, παράγραφοι 1, 2 και 3 του κανονισμού 4064/89, η προσφεύγουσα φρονεί ότι το άρθρο 18, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού απαιτεί την έγκαιρη αυτής ακρόαση από την Επιτροπή, αφού θα έχει προηγουμένως πλήρως ενημερωθεί. Πράγματι, οι τρίτοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διοικητική διαδικασία προκειμένου να διασφαλίζουν τα θεμιτά τους συμφέροντα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουλίου 1994, T-17/93, Matra Hachette κατά Επιτροπής,

Συλλογή 1994, σ. Π-595). Το δικαίωμα των ανταγωνιστών να παρεμβαίνουν κατά τη διαδικασία θα πρέπει να τυγχάνει ακόμα μεγαλύτερου σεβασμού στο πλαίσιο του ελέγχου των συγκεντρώσεων, λόγω του ότι είναι δυσχερής η επαναφορά a posteriori της προηγούμενης της συγκεντρώσεως καταστάσεως. Εξάλλου, η αποδυνάμωση των δικαιωμάτων των τρίτων λόγω της ανυπαρξίας διαδικασίας καταγγελίας πρέπει να ανισοσταθμίζεται από τη δυνατότητα γι' αυτούς να έχουν αυτοί γνώση όλων των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται από τα συμβαλλόμενα μέρη, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Εξάλλου, στο πλαίσιο του κανονισμού 17, οι καταγγέλλοντες ενημερώνονται σχετικά με το αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται από τις επιχειρήσεις που μνημονεύονται στην καταγγελία, η δε Επιτροπή εκδίδει την οριστική απόφαση μόνο αφού λάβει τις σχετικές τους παρατηρήσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Νοεμβρίου 1987, 142/84 και 156/84, BAT και Reynolds κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 4487).

- 101 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το άρθρο 18, παράγραφοι 1, 2 και 3, του κανονισμού 4064/89 αφορά μόνο τις επιχειρήσεις για τις οποίες παρουσιάζει ενδιαφέρον μια πράξη συγκεντρώσεως, συγκεκριμένα τις P & G, GGS και VPS, και όχι τρίτες επιχειρήσεις όπως η προσφεύγουσα, η οποία δεν μπορεί, όπως είναι επόμενο, να επικαλεστεί παρά μόνο την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού (απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Μαρτίου 1994, T-3/93, Air France κατά Επιτροπής, η λεγόμενη Dan Air, Συλλογή 1994, σ. Π-121, σκέψη 81). Εξάλλου το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο έχουν επανειλημμένως υπογραμμίσει τη διάκριση που υφίσταται στο πλαίσιο των διαφόρων διαδικαστικών διευθετήσεων επί θεμάτων ανταγωνισμού μεταξύ του δικαιώματος των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων να ακούγονται και των δικαιωμάτων των τρίτων (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 9ης Ιουλίου 1987, 43/85, Anciders κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 3131, καθώς και η προπαρατεθείσα απόφαση Matra Hachette κατά Επιτροπής). Προκειμένου περί του επιχειρήματος ότι καμία σύγκριση δεν είναι δυνατή μεταξύ της διαδικασίας ελέγχου των συγκεντρώσεων και της εφαρμογής των άρθρων 85 και 86, η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι έλεγχοι που αυτή ασκεί βάσει των άρθρων 85, 86 και 92 έως 94 της Συνθήκης καθώς και δυνάμει του κανονισμού 4064/89 σκοπούν στη διασφάλιση, κατά τρόπο συμπληρωματικό, ενός ανόθευτου καθεστώτος ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς. Όσον αφορά την ανυπαρξία διαδικασίας προηγούμενης καταγγελίας στο πλαίσιο του ελέγχου των συγκεντρώσεων, η Επιτροπή ανταπαντά ότι πρόκειται για επιλογή του κοινοτικού νομοθέτη και ότι, εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 4064/89 υποχρεώνει τις μεν επιχειρήσεις που αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη σε μια συγκέντρωση κοινοτικής διαστάσεως να την κοινοποιούν, τη δε Επιτροπή να δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* την κοινοποίηση αυτή.

- 102 Εν προκειμένω, η Επιτροπή θεωρεί, πρώτον, ότι με το να παράσχει στην Kaysersberg προθεσμία δύο μόνο εργασιμών ημερών για να εξετάσει την προταθείσα από την P & G ανάληψη δεσμεύσεων, δεν παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89. Το εν λόγω κοινοτικό όργανο υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα, λαμβανομένης υπόψη της συμμετοχής της σε όλη τη διαδικασία, γνώριζε ότι το ζήτημα της μεταπωλήσεως της Camelia αποτελούσε το κύριο εμπόδιο για την έγκριση της πράξεως συγκεντρώσεως και ότι δεν έπρεπε να αιφνιδιασθεί από τις προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων της P & G. Εξάλλου, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα της υπέβαλε τις παρατηρήσεις της ήδη από τις 17 Ιουνίου, αντί στις 20, αποδεικνύει ότι της δόθηκε η δυνατότητα να προβάλει αυτή λυσιτελώς την άποψή της.
- 103 Η Επιτροπή φρονεί, δεύτερον, ότι με το να μην κοινοποιήσει στην προσφεύγουσα το τελικό κείμενο των δεσμεύσεων της P & G προκειμένου να ζητήσει τις σχετικές της παρατηρήσεις, δεν προσέβαλε τα διαδικαστικά της δικαιώματα. Πρώτ' απ' όλα, οι τρίτοι, αντίθετα με τις μνημονευόμενες στο άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 επιχειρήσεις, δεν έχουν το δικαίωμα να ακούγονται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας εξετάσεως μιας συγκεντρώσεως. Εξάλλου, στις οριστικές δεσμεύσεις της P & G ελήφθησαν σε σημαντικό βαθμό υπόψη παρατηρήσεις τρίτων και, ιδίως, αυτές της προσφεύγουσας, εφόσον, αφενός, κατέστησαν αυστηρότερες οι διαδικαστικές λεπτομέρειες σχετικά με τη μεταβίβαση της Camelia και, αφετέρου, αυτοί πάντοτε επέμειναν, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, στο ότι στερούνταν σημασίας η αρχική δέσμευση της P & G να μεταβιβάσει την εκτός Camelia δραστηριότητα της VPS. Εξ αυτού η Επιτροπή συνάγει ότι δεν υποχρεούνταν να διαβουλευθεί με τρίτους επί του τελικού κειμένου των δεσμεύσεων εφόσον, μεταξύ άλλων υπό το φως των προγενέστερων παρατηρήσεών τους, φρονούσε ότι χάρις στις δεσμεύσεις αυτές αποφευγόταν κάθε κίνδυνος δημιουργίας δεσπόμενων θέσεως. Αντίθετη λύση θα μπορούσε να καταστήσει αδύνατη την τήρηση των προβλεπομένων από τον κανονισμό 4064/89 προθεσμιών.
- 104 Η παρεμβαίνουσα φρονεί ότι, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού, οι τρίτοι δεν δικαιούνται να λαμβάνουν συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με την κοινοποιηθείσα πράξη και ότι η Επιτροπή ουδόλως υποχρεούται να τους γνωστοποιεί, προκειμένου να ζητεί τις παρατηρήσεις τους, τις υποβαλλόμενες κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή επέτρεψε στους τρίτους να προβάλλουν την άποψή τους σε μεγαλύτερη έκταση απ' ό,τι την υποχρεώνει ο κανονισμός 4064/89. Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι το περιεχόμενο της αποφάσεως θα ήταν διαφορετικό αν η διαδικασία διαβουλεύσεως είχε διεξαχθεί κατ' άλλον τρόπο, πράγμα που σημαίνει ότι δεν αποδεικνύει την ύπαρξη διαδικαστικού πταίσματος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

105 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει, προεισαγωγικώς, ότι από τις διατάξεις του άρθρου 18 του κανονισμού 4064/89 σχετικά με την «ακρόαση των συμμετεχουσών και των τρίτων» προκύπτει σαφώς ότι η από διαδικαστική άποψη θέση των τρίτων, όπως η προσφεύγουσα, δεν μπορεί να εξομοιωθεί προς αυτήν των συμμετεχόντων προσώπων, επιχειρήσεων και ενώσεων στα οποία αναφέρονται οι τρεις πρώτες παράγραφοι του άρθρου αυτού. Πράγματι, μολονότι τα συμμετέχοντα στην επίμαχη πράξη συγκεντρώσεως πρόσωπα, τα οποία αποτελούν τους συμβαλλόμενους στο υποβαλλόμενο στην εξέταση της Επιτροπής σχέδιο συγκεντρώσεως, απολαύουν των ειδικών εγγυήσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις αυτές για τη διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων τους άμυνας κατά τη διεξαγωγή της διοικητικής διαδικασίας, αντιθέτως, στους τρίτους, δεδομένου ότι αυτοί είναι απλώς δυνατό να υποστούν, ενδεχομένως, τις παρεπόμενες συνέπειες της αποφάσεως, απλώς και μόνο αναγνωρίζεται, από το άρθρο 18, παράγραφος 4, το δικαίωμα να ακούγονται από την Επιτροπή, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υποβάλει σχετική αίτηση και δικαιολογούν την ύπαρξη επαρκούς για τον σκοπό αυτό συμφέροντος (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Απριλίου 1995, T-96/92, CCE de la Société Générale des grandes sources κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1213, σκέψη 56· βλ., επίσης την προπαρατεθείσα απόφαση Dan Air, σκέψη 81).

106 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από την προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου Ancides κατά Επιτροπής, όπου κρίθηκε ότι οι τρίτοι που έχουν συγκεκριμένη ιδιότητα δεν μπορούν να εξομοιώνονται προς τους ενδιαφερομένους στο πλαίσιο του κανονισμού 17, του οποίου το άρθρο 19, παράγραφος 2, ρητώς προβλέπει, με διατύπωση όμοια προς αυτήν του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89, ότι οι τρίτοι που δικαιολογούν την ύπαρξη ευλόγου συμφέροντος πρέπει απλώς να τυγχάνουν, κατόπιν αιτήσεώς τους, ακροάσεως (βλ. επίσης την προπαρατεθείσα απόφαση CCE de la Société Générale des grandes sources κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 56). Το γεγονός ότι στην υπόθεση αυτή η τρίτη επιχείρηση δεν είχε ζητήσει να ακουστεί κατά την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία στερείται σημασίας όσον αφορά το ζήτημα ποιες είναι, στο πλαίσιο του κανονισμού 4064/89, οι εφαρμοζόμενες στους τρίτους διατάξεις. Ομοίως, το επιχείρημα της προσφεύγουσας, που αντλείται από το γεγονός ότι οι προπαρατεθείσες αποφάσεις BAT και Reynolds κατά Επιτροπής και Matra Hacheille κατά Επιτροπής αφορούσαν την πρόσβαση των τρίτων στον σχετικό φάκελο, ουδόλως θέτει υπό αμφισβήτηση το γεγονός ότι, στο πλαίσιο του κανονισμού 4064/89, η μόνη διάταξη που αφορά τους τρίτους είναι το άρθρο 18, παράγραφος 4.

- 107 Εξ αυτού έπεται ότι η προσφεύγουσα, δεν μπορεί, ως τρίτος στη διαδικασία, να επικαλείται εγγυήσεις όμοιες προς αυτές που προσφέρονται στους ενδιαφερομένους και, ειδικότερα, τα δικαιώματα που τους παρέχονται από το άρθρο 18, παράγραφοι 1 και 3, όπου, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι πρέπει να δίδεται στους τελευταίους η δυνατότητα, πριν από τη λήψη αποφάσεων βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, «να εκφράζουν, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας έως τη γνωμοδότηση της συμβουλευτικής επιτροπής, την άποψή τους επί των κατ' αυτών αιτιάσεων που έχουν ληφθεί υπόψη» και ότι «η Επιτροπή βασίζει τις αποφάσεις της μόνο στις αιτιάσεις επί των οποίων οι ενδιαφερόμενοι μπόρεσαν να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους».
- 108 Ωστόσο, μολοντί τα διαδικαστικής φύσεως δικαιώματα των τρίτων δεν είναι τόσο εκτεταμένα όσο αυτά που παρέχονται στους ενδιαφερομένους προκειμένου να διασφαλίζονται τα δικαιώματά τους άμυνας, εξίσου αληθές είναι ότι οι έχοντες ορισμένη ιδιότητα τρίτοι διαθέτουν, εφόσον δικαιολογούν εύλογο συμφέρον, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 4054/89, το δικαίωμα να ακούγονται εφόσον έχουν υποβάλει σχετική αίτηση. Πράγματι, το άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 2367/90 διευκρινίζει ότι σε περίπτωση που τρίτοι, που δικαιολογούν εύλογο συμφέρον, ζητήσουν να ακουστούν σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89, «η Επιτροπή πληροφορεί εγγράφως τους ενδιαφερόμενους για τη φύση και το βασικό θέμα της διαδικασίας και καθορίζει μια προθεσμία εντός της οποίας μπορούν να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους». Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, «οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι οι οποίοι αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο 1 γνωστοποιούν εντός της καθορισθείσας προθεσμίας τις απόψεις τους εγγράφως ή προφορικώς». Μπορούν να επιβεβαιώσουν τις προφορικές δηλώσεις τους εγγράφως. Αντιθέτως, σε περίπτωση που οι δικαιολογούντες εύλογο συμφέρον τρίτοι δεν ζητήσουν να ακουστούν, η Επιτροπή, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, «μπορεί να (τους) παράσχει την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους», πράγμα που σημαίνει ότι το εν λόγω άρθρο δεν της επιβάλλει καμιά υποχρέωση ενημερώσεως.
- 109 Από το σύνολο των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι οι τρίτες, ανταγωνιστικές των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση, επιχειρήσεις έχουν το δικαίωμα να ακουστούν, κατόπιν αιτήσεώς τους, από την Επιτροπή, και τούτο προκειμένου να καταστήσουν γνωστή την άποψή τους επί των επιζήμιων γι' αυτές συνεπειών της κοινοποιηθείσας συγκεντρώσεως, δικαίωμα το οποίο πρέπει όμως να εναρμονίζεται με τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας καθώς και με τον κύριο σκοπό του κανονισμού που είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου και η παροχή νομικής ασφάλειας στις υποκείμενες στην εφαρμογή του επιχειρήσεις (βλ., π. χ., τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 2ας Δεκεμβρίου 1994, T-322/94 R, Union Carbide κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1159, σκέψη 36).

- 110 Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο ακριβώς αυτού του συστήματος προστασίας των αντιστοιχών δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων και των τρίτων, επιβάλλεται να προσδιοριστεί εάν, εν προκειμένω, υφίσταται προσβολή των διαδικαστικής φύσεως δικαιωμάτων της προσφεύγουσας λόγω του γεγονότος ότι δεν παρασχέθηκε σ' αυτήν η δυνατότητα να καταστήσει λυσιτελώς γνωστή την άποψή της επί των αναληφθεισών από την P & G δεσμεύσεων. Συναφώς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, αφενός, ότι δεν της παρασχέθηκε επαρκής προθεσμία προκειμένου να σχολιάσει τις υποβληθείσες από την P & G, στις 15 Ιουνίου 1994, προτάσεις και, αφετέρου, δεν της ζητήθηκε να διατυπώσει τη γνώμη της επί του τελικού κειμένου των δεσμεύσεων απ' όπου προέκυπτε ότι είχε επιτραπεί στην P & G να διατηρήσει την εκτός Camelia δραστηριότητα.
- 111 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, καταρχάς, ότι η προσφεύγουσα, πριν ενημερωθεί από την Επιτροπή, στις 15 Ιουνίου 1994, σχετικά με τις προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων που είχε υποβάλει η P & G, είχε, ως τρίτος διαθέτων ορισμένη ιδιότητα, έντονη συμμετοχή στη διαδικασία καθώς, μεταξύ άλλων, της διαβιβάστηκε, κατόπιν της αιτήσεώς της να ακουστεί σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 2367/90, αντίγραφο της γνωστοποίησης των αιτιάσεων προς την P & G, απ' όπου προέκυπτε ότι η εκ μέρους της τελευταίας αγορά της VPS καθώς και του σήματός της Camelia μπορούσε να συνεπάγεται τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως στη γερμανική αγορά σερβιετών υγείας. Εκτός από την αλληλογραφία της με την Επιτροπή, η προσφεύγουσα, συμμετέσχε επίσης στις επίσημες ακροάσεις που έγιναν στις 25 και 26 Απριλίου και στις 6 Μαΐου 1994 και επεσήμανε, μεταξύ άλλων, κατά την πρώτη από τις ακροάσεις αυτές, τους κινδύνους που συνεπαγόταν η απόκτηση από την P & G της Camelia.
- 112 Περαιτέρω, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι, σ' αυτήν ακριβώς την αλληλουχία, απ' όπου προκύπτει ότι η απόκτηση της σχετικής με την Camelia δραστηριότητας της VPS από την P & G αποτελούσε, τόσο κατά την Επιτροπή όσο και κατά την προσφεύγουσα, το ουσιώδες εμπόδιο για την έγκριση του σχεδίου συγκεντρώσεως, η Επιτροπή κοινοποίησε με τηλεομοιοτυπία στην προσφεύγουσα, σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού 2367/90, το μη εμπιστευτικού χαρακτήρα κείμενο της προτάσεως της P & G να δεσμευθεί να μην αποκτήσει τη σχετική με την Camelia δραστηριότητα της VPS, ζητώντας της να της γνωστοποιήσει την άποψή της πριν από τις 20 Ιουνίου 1994. Όπως προκύπτει από τον φάκελο, η προσφεύγουσα μπόρεσε, με έγγραφο της 17ης Ιουνίου 1994, να υποβάλει ουσιώδεις παρατηρήσεις επί της αναληφθείσας από την P & G δεσμεύσεως, όπου, μεταξύ άλλων, ζήτησε την τροποποίηση των σχετικών με τη μεταβίβαση λεπτομερειών, όπως αυτών που αφορούσαν τις δυνατότητες του δυνητικού αγοραστή, καθώς και την αναγκαιότητα να εξαρτηθεί η επιλογή του αγοραστή από προηγούμενη άδεια της Επιτροπής

και να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία των αναγκαίων για την άσκηση της σχετικής με την Camelia δραστηριότητας μέσων, παρατηρήσεις οι οποίες υιοθετήθηκαν, κατ' ουσίαν, στο οριστικό κείμενο των δεσμεύσεων.

- 113 Υπ' αυτές τις περιστάσεις, και λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 2367/90 δεν προβλέπει καμία ειδική υποχρέωση ως προς τη διάρκεια της παρεχομένης από την Επιτροπή προθεσμίας, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι το γεγονός και μόνο ότι η προσφεύγουσα είχε στη διάθεση της προθεσμία δύο μόνο εργασιμών ημερών για να υποβάλει τις παρατηρήσεις της επί των προταθεισών από την P & G στο σχέδιο συγκεντρώσεως τροποποιήσεων δεν αποδεικνύει, εν προκειμένω, ότι προσεβλήθη από την Επιτροπή το παρεχόμενο από το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89 δικαίωμά της να ακουστεί. Η ερμηνεία αυτή επιβάλλεται για τον πρόσθετο λόγο ότι, μολονότι το θεμιτό συμφέρον των τρίτων που έχουν συγκεκριμένη ιδιότητα να ακουστούν είναι δυνατό να απαιτεί όπως παρέχεται στους τελευταίους επαρκής προς τούτο προθεσμία, μια τέτοια απαίτηση πρέπει, παρ' όλ' αυτά να εναρμονίζεται με την επιτακτική ανάγκη ταχύτητας που χαρακτηρίζει τη γενική οικονομία του κανονισμού 4064/89 και επιβάλλει στην Επιτροπή την τήρηση για την έκδοση της αποφάσεως αυστηρών προθεσμιών, άλλως η σχετική πράξη λογίζεται συμβατή με την κοινή αγορά (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Dan Air, σκέψη 67, και τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 15ης Δεκεμβρίου 1992, T-96/92 R, CCE de la Société Générale des grandes sources κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2579, σκέψη 30).
- 114 Εξ αυτού έπεται ότι η αιτίαση που αντλείται από το ανεπαρκές της προθεσμίας που παρασχέθηκε στην προσφεύγουσα προκειμένου να προβάλει την άποψή της επί των προτάσεων αναλήψεως δεσμεύσεων της P & G δεν είναι βάσιμη.
- 115 Όσον αφορά τη μη κοινοποίηση στην προσφεύγουσα, προκειμένου αυτή να διατυπώσει προηγούμενη γνώμη, του οριστικού κειμένου των αναληφθεισών από την P & G δεσμεύσεων για τον σκοπό της τροποποίησεως του αρχικού σχεδίου συγκεντρώσεως, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα, με την αιτίαση αυτή, ισχυρίζεται κατ' ουσίαν ότι δεν της παρασχέθηκε η δυνατότητα να ακουστεί σχετικά με την απόκτηση από την P & G της εκτός Camelia δραστηριότητας. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι οι κοινοποιηθείσες στην προσφεύγουσα, στις 15 Ιουνίου 1994, προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων από την P & G δεν περιείχαν καμία μνεία σχετικά με την εκτός Camelia δραστηριότητα της VPS και ότι μόλις με έγγραφο της 16ης Ιουνίου 1994 η P & G επιβεβαίωσε στην Επιτροπή την ανάκληση της αρχικής της προσφοράς να μην αποκτήσει τη δραστηριότητα αυτή, χωρίς η προσφεύγουσα να έχει εν προκειμένω, κατά τρόπο ρητό, ενημερωθεί από την Επιτροπή.

- 116 Παρ' όλ' αυτά, το Πρωτοδικείο επισημαίνει, πρώτον, ότι, παρά την ανυπαρξία ρητής μνείας σχετικά με την τύχη της εκτός Camelia δραστηριότητας στις προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων από την P & G που κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα στις 15 Ιουνίου 1994, η τελευταία δεν μπορούσε λογικώς να προσδοκά, κατά την ημερομηνία εκείνη, ούτε ότι η P & G θα ενέμενε στην αρχική της δέσμευση να μην αποκτήσει αυτήν τη δραστηριότητα της VPS ούτε ότι η Επιτροπή θα εξαρτούσε την έγκριση του σχεδίου συγκεντρώσεως από τον όρο ότι η δέσμευση αυτή θα τηρούνταν.
- 117 Πράγματι, αφενός, όπως προκύπτει από το σημείο 10 της γνωστοποίησης των αιτιάσεων προς την P & G, επί της οποίας ζητήθηκε από την προσφεύγουσα να διατυπώσει την άποψή της, είχε ρητώς διευκρινιστεί από την P & G ότι αυτή η προσφορά ανάληψης δεσμεύσεως δεν θα ίσχυε παρά μόνο εφόσον η πράξη θα κηρυσσόταν συμβατή υπό τη μορφή που είχε κοινοποιηθεί, οπότε, οποιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποίηση του αρχικού σχεδίου συγκεντρώσεως ήταν μοιραίο να συνεπάγεται και την αντικατάσταση αυτής της προταθείσας από την P & G κατά την κοινοποίηση αναλήψεως δεσμεύσεως. Αφετέρου, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι η Επιτροπή είχε δηλώσει, κατά τη διαδικασία, ότι σκόπευε να εγκρίνει την πράξη μόνο υπό την προϋπόθεση ότι θα μεταβιβαζόταν το σύνολο της σχετικής με τη γυναικεία υγιεινή δραστηριότητας της VPS. Αντιθέτως, προκύπτει ότι η ίδια η προσφεύγουσα είχε επισημάνει στην Επιτροπή το απρόσφορο αυτής της αρχικής προτάσεως, δηλώνοντας, στις παρατηρήσεις της της 31ης Ιανουαρίου 1994, ότι «οι προταθείσες από την P & G προσαρμογές δεν είναι δυνατό να εξασθενήσουν τη δεσπόζουσα θέση της στη γερμανική αγορά σερβιετών υγείας, λόγω, μεταξύ άλλων, του μειωνόμενου και σχεδόν περιθωριακού μεριδίου των προϊόντων των σημάτων Blümia και Femina». Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, κατά την κοινοποίηση της προταθείσας από την P & G αναλήψεως δεσμεύσεων στις 15 Ιουνίου 1994, η προσφεύγουσα είχε στη διάθεσή της όλες τις κατάλληλες για να προβάλει την άποψή της πληροφορίες και ότι, κατά συνέπεια, σ' αυτήν ενέπιπτε να κάνει γνωστή τη θέση της σχετικά με το επαρκές ή όχι των προταθεισών δεσμεύσεων.
- 118 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, δεύτερον, ότι η προσφεύγουσα, στο προμνημονευθέν έγγραφό της της 17ης Ιουνίου 1994, πράγματι εξέφρασε την ευχή να αναλάβει η P & G τη δέσμευση να μεταβιβάσει το σύνολο των σχετικών με τη γυναικεία υγιεινή δραστηριοτήτων της VPS σ' έναν και μόνο αγοραστή, και τούτο προκειμένου ο τελευταίος να αποκτήσει αρκετή ισχύ ώστε να ασκεί αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην αγορά, πράγμα που, υπό τις προκειμένες περιστάσεις, συνεπαγόταν, κατ' ανάγκη, ότι αυτή αντιτίθετο στο να μπορεί να επιτραπεί στην P & G να διατηρήσει την εκτός Camelia δραστηριότητα της VPS. Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από τις ίδιες τις παρατηρήσεις της προσφεύγουσας κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, όπου ανέφερε ότι είχε

κατ' αυτόν τον τρόπο μπορέσει να προβάλει την άποψή της επί της αναγκαιότητας να μεταβιβάσει η P & G τις σχετικές με την Camelia καθώς και τις εκτός Camelia δραστηριότητες της VPS.

119 Κατ' αυτόν τον τρόπο προκύπτει ότι κατέστη δυνατό εν προκειμένω στην προσφεύγουσα να καταστήσει γνωστή τη θέση της σχετικά με το περιεχόμενο και τη φύση των δεσμεύσεων οι οποίες, κατ' αυτήν, έπρεπε να αναληφθούν από την εν λόγω επιχείρηση και επιβάλλονταν ως προϋπόθεσεις ή υποχρεώσεις από την Επιτροπή προκειμένου να θεωρηθεί η πράξη συμβατή με την κοινή αγορά. Εν όψει των προμνημονευθεισών αρχών, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι το θεμιτό συμφέρον των εχόντων ορισμένη ιδιότητα τρίτων, όπως η προσφεύγουσα, να προβάλουν την άποψή τους επί των επιζήμιων για τον ανταγωνισμό συνεπειών της συγκεντρώσεως διασφαλίζεται πλήρως όταν, όπως συνέβη εν προκειμένω, οι τελευταίοι μπόρεσαν, βάσει όλων των στοιχείων που τους γνωστοποίησε η Επιτροπή κατά την κινήσεια σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 4064/89 διαδικασία και, μεταξύ άλλων, των προτάσεων για αναλήψεις δεσμεύσεων που υποβλήθηκαν από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, να προβάλουν την άποψή τους επί των τροποποιήσεων που σκοπεύεται να επενεχθούν στο σχέδιο συγκεντρώσεως προκειμένου να διαλυθούν οι σοβαρές αμφιβολίες που υφίσταντο ως προς το συμβατό με την κοινή αγορά. Πράγματι, σε μια τέτοια περίπτωση, θα έχει αρκούντως διασφαλιστεί ότι οι εκτεθείσες από τις ανταγωνίστριες τρίτες επιχειρήσεις απόψεις θα καταστεί δυνατό, ενδεχομένως, να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή προκειμένου αυτή να εκτιμήσει τη νομιμότητα, από πλευράς κοινοτικού δικαίου, της πράξεως συγκεντρώσεως και να πεισθεί, ειδικότερα, ως προς το επαρκές, για τον σκοπό αυτό, των προταθεισών από τις οικείες επιχειρήσεις αναλήψεων δεσμεύσεων.

120 Αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89 δεν υποχρεώνει, κατά τα λοιπά, την Επιτροπή να κοινοποιεί στους έχοντες ορισμένη ιδιότητα τρίτους, προκειμένου να ζητεί την προηγούμενη γνώμη τους, το οριστικό κείμενο των δεσμεύσεων που αναλαμβάνουν οι οικείες επιχειρήσεις βάσει των αντιρρήσεων που διατυπώνονται από την Επιτροπή, κατόπιν, μεταξύ άλλων, των παρατηρήσεων τρίτων επί των προτάσεων αναλήψεως δεσμεύσεων που έχουν υποβληθεί από τις εν λόγω επιχειρήσεις. Πράγματι, όπως έχει προαναφερθεί (βλ. ανωτέρω σκέψη 107), οι έχοντες ορισμένη ιδιότητα τρίτοι δεν τυγχάνουν των ιδίων εγγυήσεων με αυτές που παρέχονται στους ενδιαφερομένους προκειμένου να διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων τους άμυνας στο πλαίσιο της διεξαγωγής της ενώπιον της Επιτροπής διαδικασίας. Ειδικότερα, το άρθρο 18, παράγραφος 1, μόνο στους ενδιαφερομένους παρέχει τη δυνατότητα να καθιστούν γνωστή την άποψή τους σε όλα τα στάδια της διαδικασίας μέχρι τη γνωμοδότηση της συμβουλευτικής επιτροπής σχετικά με τις αντιρρήσεις που έχουν εναντίον τους διατυπωθεί, ειδικότερα όταν η Επιτροπή σχεδιάζει, όπως συνέβη εν προκειμένω, να συν-

οδεύσει την απόφασή της από όρους ή υποχρεώσεις προκειμένου να διασφαλιστεί η, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 4064/89 τήρηση των αναληφθεισών από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεσμεύσεων. Εξ αυτού έπεται ότι μόνο στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και τους λοιπούς ενδιαφερομένους πρέπει, καθόσον αυτοί αποτελούν, καταρχήν, τους μόνους αποδέκτες του επιβαλλομένου όρου, να παρέχεται η δυνατότητα να προβάλλουν λυσιτελώς την άποψή τους επί των διατυπωμένων κατά των προτεινομένων δεσμεύσεων αντιρρήσεων, και τούτο προκειμένου να τους επιτρέπεται, ενδεχομένως, να επιφέρουν τις αναγκαίες, εν προκειμένω, τροποποιήσεις και να διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων τους άμυνας.

- 121 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας, που αντλείται από το γεγονός ότι οι έχοντες ορισμένη ιδιότητα τρίτοι πρέπει, όπως ακριβώς και οι υποβάλλοντες καταγγελίες κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, να ενημερώνονται σχετικά με το αποτέλεσμα των διενεργουμένων από την Επιτροπή με τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις διαπραγματεύσεων, δεν μπορεί, βεβαίως, να γίνει δεκτό. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο με την προβαλλόμενη από την προσφεύγουσα προπαρατεθείσα απόφασή του BAT και Reynolds κατά Επιτροπής, έκρινε ότι τα δικαιώματα των καταγγελλόντων είχαν πλήρως διασφαλιστεί εφόσον είχαν αυτοί ενημερωθεί, με έγγραφα που τους είχαν αποσταλεί, δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37, στο εξής: κανονισμός 99/63), σχετικά με το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων εν όψει του οποίου αποφάσισε να θέσει στο αρχείο τις καταγγελίες τους, προκειμένου να μπορέσουν να υποβάλουν τυχόν συμπληρωματικές παρατηρήσεις. Το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι, εν προκειμένω, το κείμενο των δεσμεύσεων που απεστάλη στην προσφεύγουσα, για να μπορέσει αυτή να προβάλει την άποψή της, ικανοποιούσε επίσης, κατά την Επιτροπή, όλες τις προϋποθέσεις για να κηρυχθεί αυτό συμβατό και ότι οι επενεχθείσες στη συνέχεια τροποποιήσεις σκοπούσαν ακριβώς στο να ληφθούν υπόψη οι συμπληρωματικές παρατηρήσεις τρίτων και της συμβουλευτικής επιτροπής. Κατά συνέπεια, το στηριζόμενο στην προπαρατεθείσα απόφαση BAT και Reynolds κατά Επιτροπής επιχείρημα της προσφεύγουσας δεν αποδεικνύει την εκ μέρους της Επιτροπής προσβολή των διαδικαστικών της δικαιωμάτων. Επιπλέον, και εν πάση περιπτώσει, στο μέτρο που ο κανονισμός 4064/89 δεν θεσπίζει καμία διαδικασία καταγγελίας για τη διαπίστωση παραβάσεως των κανόνων της Συνθήκης, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι δεν είναι δυνατή εν προκειμένω καμία σύγκριση, στο πλαίσιο του κανονισμού 17, μεταξύ των δικαιωμάτων των τρίτων και αυτών των καταγγελλόντων ούτε, κατά μείζονα λόγο, μεταξύ των διατάξεων του άρθρου 15 του κανονισμού 2367/90 και αυτών του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63.

- 122 Από το σύνολο των ανωτέρω στοιχείων προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προβάλλει προσβολή δικαιώματός της να ακουστεί κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89.
- 123 Εξ αυτού έπεται ότι ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Όσον αφορά τον τρίτο λόγο ακυρώσεως που αντλείται από ουσιώδεις τροποποιήσεις της κοινοποιήσεως

Συνοπτική περιγραφή της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

- 124 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, επιτρέποντας στην P & G να αντικαταστήσει την αρχική της δέσμευση αναφορικά με την εκτός Camelia δραστηριότητα με τη δέσμευση να μην αποκτήσει τον έλεγχο της σχετικής με Camelia δραστηριότητας της VPS, παρέβη τα άρθρα 6 και 8 του κανονισμού 4064/89 καθώς και το τμήμα I του κανονισμού 2367/90, σχετικά με τις κοινοποιήσεις. Πρόκειται για ουσιώδη τροποποίηση της κοινοποιήσεως εφόσον, κατά την προσφεύγουσα, η αρχική δέσμευση της P & G σχετικά με την εκτός Camelia δραστηριότητα της VPS αποτελούσε αναπόσπαστο τμήμα της κοινοποιήσεως, όπως ακριβώς συνέβαινε και με τη δέσμευση της μη αποκτήσεως του ελέγχου της σχετικής με «βρεφικές πάνες» δραστηριότητάς της. Εξάλλου, η τροποποίηση αυτή ισοδυναμεί με ριζική αλλαγή της στρατηγικής της P & G καθώς της επέτρεψε να προσανατολίσει τη συγκέντρωση προς τον τομέα των ειδών χαρτοποιίας, διατηρώντας ταυτόχρονα ένα μη αμελητέο μερίδιο αγοράς στον τομέα της γυναικείας υγιεινής. Εξ αυτού η προσφεύγουσα συνάγει ότι στην Επιτροπή εναπόκειτο να απορρίψει τις τροποποιήσεις στην κοινοποίηση που πρότεινε η P & G και να ζητήσει νέα κοινοποίηση περιλαμβάνουσα μόνο τη μεταβίβαση της σχετικής με την Camelia δραστηριότητας, και τούτο σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού το οποίο την υποχρεώνει να εξετάζει τις πράξεις συγκεντρώσεως όπως αυτές της κοινοποιούνται.
- 125 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ίδια αποφάσισε να μην επιβάλει στην P & G τη μεταπώληση της εκτός Camelia δραστηριότητας και ότι, επομένως, η P & G, υπαναχωρώντας από τις πρώτες της δεσμεύσεις δεν τροποποίησε τις σχετικές με την επίμαχη πράξη της λεπτομέρειες. Το εν λόγω κοινοτικό όργανο

ισχυρίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 4064/89, μπορεί να επιβάλει μόνο τους όρους και υποχρεώσεις που είναι απολύτως αναγκαίες για την έγκριση μιας πράξεως συγκεντρώσεως και ότι έχει το δικαίωμα να μην επαναλάβει, ως όρο, την αρχική δέσμευση μιας επιχειρήσεως εφόσον, εν όψει μεταγενεστέρων και πλέον ουσιωδών δεσμεύσεων, προκύπτει ότι τέτοια δέσμευση δεν είναι αναγκαία. Η λύση αυτή είναι δικαιολογημένη για τον πρόσθετο λόγο ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή πάντοτε δήλωνε, κατά τη διαδικασία, ότι η αρχική δέσμευση της P & G σχετικά με την εκτός Camelia δραστηριότητα δεν μπορούσε να επιλύσει το πρόβλημα ανταγωνισμού στην οικεία αγορά και ότι και οι ίδιοι οι ανταγωνιστές, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα, είχαν υπογραμμίσει την περίπου ανύπαρκτη σημασία της δεσμεύσεως αυτής.

- 126 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η κοινοποίηση αφορούσε την εκ μέρους της P & G απόκτηση του συνόλου των δραστηριοτήτων της VPS στον τομέα της γυναικείας υγιεινής και περιελάμβανε όλα τα αναγκαία στοιχεία τόσο όσον αφορά τη σχετική όσο και την εκτός Camelia δραστηριότητα. Εξάλλου, υφίσταται σαφής διάκριση, στο πλαίσιο της σχετικής πράξεως, μεταξύ της δραστηριότητας «γυναικεία υγιεινή» και της δραστηριότητας «βρεφική υγιεινή», εφόσον μόνο η τελευταία ανατέθηκε σε χωριστή νομική οντότητα πριν η πώληση καταστεί οριστική. Εξάλλου, η περιεχόμενη στην κοινοποίηση πρόταση περί μη αποκτήσεως του ελέγχου της εκτός Camelia δραστηριότητας τελούσε ρητώς υπό την αίρεση της εκδόσεως αποφάσεως επιτρέπουσας την πράξη βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 4064/89, οπότε η πρόταση αυτή έπαψε να ισχύει ύστερα από την κίνηση της δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του εν λόγω κανονισμού διαδικασίας, πράγμα που επιβεβαιώνεται από το έγγραφο που η προσφεύγουσα απηύθυνε στην Επιτροπή στις 16 Ιουνίου 1994.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 127 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, στο πλαίσιο του κανονισμού 4064/89, η κίνηση της βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', διαδικασίας παρέχει, μεταξύ άλλων, την ευκαιρία στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να τροποποιήσουν το αρχικό σχέδιο συγκεντρώσεως προκειμένου να διαλύσουν τις σοβαρές αμφιβολίες της Επιτροπής ως προς το συμβατό της πράξεως με την κοινή

αγορά. Συναφώς, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η κατ' αυτόν τον τρόπο παρεχόμενη στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις δυνατότητα να επιφέρουν τροποποιήσεις στο κοινοποιηθέν σχέδιο ρητώς προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού όπου ορίζεται, αφενός, ότι η Επιτροπή εκδίδει την απόφαση με την οποία κηρύσσει τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά «όταν διαπιστώνει ότι μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, ενδεχομένως μετά από τροποποιήσεις που επέφεραν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, πληροί το κριτήριο του άρθρου 2, παράγραφος 2» και, αφετέρου, ότι «η απόφαση αυτή μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις για να εξασφαλιστεί ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα τηρήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής όσον αφορά την τροποποίηση του αρχικού σχεδίου συγκέντρωσης».

128 Εξ αυτού έπεται ότι το άρθρο 6 του κανονισμού 4064/89, δυνάμει του οποίου η Επιτροπή «εξετάζει την κοινοποίηση» προκειμένου να διαπιστώσει, μεταξύ άλλων, αν η κοινοποιηθείσα πράξη δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με την κοινή αγορά, δεν μπορεί να ερμηνευθεί, όπως ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, η προσφεύγουσα, ως υποχρεώνουσα την Επιτροπή να απορρίπτει τις τροποποιήσεις που επιφέρουν στο κοινοποιηθέν σχέδιο συγκεντρώσεως οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις και να ζητεί νέα κοινοποίηση.

129 Συναφώς, το επιχείρημα που η προσφεύγουσα αντλεί από το ότι η υπαναχώρηση της P & G από τη δέσμευση, που προτάθηκε κατά την κοινοποίηση της πράξεως, να μην αποκτήσει τον έλεγχο της εκτός Camelia δραστηριότητας αποτελεί ουσιώδη τροποποίηση της κοινοποίησης ουδόλως αποδεικνύει ότι η Επιτροπή έχει παραβεί τις διατάξεις των άρθρων 6 και 8 του κανονισμού 4064/89 καθώς και αυτές του τμήματος I του κανονισμού 2367/90.

130 Πράγματι, πρέπει καταρχάς να σημειωθεί ότι το κριτήριο του φερομένου ως ουσιώδους χαρακτήρα των επιφερομένων σε μια κοινοποίηση τροποποιήσεων στερείται, αυτό καθαυτό, σημασίας εφόσον τέτοιο ενδεχόμενο ρητώς μνημονεύεται στις διατάξεις του τμήματος I του κανονισμού 2367/90, όπου το άρθρο 3, παράγραφος 2, ορίζει ότι «ουσιώδεις αλλαγές στα αναφερόμενα στην κοινοποίηση γεγονότα τις οποίες γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν τα κοινοποιούντα μέρη πρέπει να ανακοινώνονται εκουσίως και αμελλητί στην Επιτροπή».

131 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο εκτιμά εν προκειμένω ότι η προταθείσα από την P & G, με την κοινοποίησή της, ανάληψη δεσμεύσεως όσον αφορά την εκτός Camelia δραστηριότητα της VPS δεν αποτελούσε συμφυή στο κοινοποιηθέν σχέδιο συγκεντρώσεως λεπτομέρεια, και τούτο σε αντίθεση προς τη σχετική με τον τομέα «βρεφικές πάνες» της VPS δέσμευση. Πράγματι, όπως προκύπτει τόσο από την απόφαση όσο και από τη γνωστοποίηση των αιτιάσεων προς την P & G, η πρόταση αυτή αναλήψεως δεσμεύσεως δεν αποτελούσε ούτε μέρος των συμφωνιών αποκτήσεως που είχαν συναφθεί μεταξύ των συμμετεχόντων στη συγκέντρωση μερών ούτε το αντικείμενο αρχής εκτελέσεως, και τούτο σε αντίθεση με τη δέσμευση να μην αποκτηθεί ο τομέας «βρεφικές πάνες» της VPS, αλλά αποτελούσε, αντιθέτως, μονομερή προσφορά της P & G, που συμπληρώθηκε με πρόσθετη συμφωνία μεταξύ των μερών αναφορικά μόνο με τον ορισμό αυτής της δραστηριότητας και τις τυχόν σχετικές με τη μεταβίβασή της λεπτομέρειες. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, κατά την έναρξη της βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού 4064/89 διαδικασίας, είχε ρητώς διευκρινιστεί ότι αυτή η πρόταση αναλήψεως δεσμεύσεως θα ίσχυε μόνον εφόσον η πράξη θα εγκρινόταν ως είχε κατά την κοινοποίησή της.

132 Τέλος, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα δεν παρέσχε κανένα αποδεικτικό στοιχείο ικανό να κλονίσει το γεγονός ότι η Επιτροπή διέθετε, στο πλαίσιο της εξετάσεως του σχεδίου όπως αυτό είχε κοινοποιηθεί, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες αναφορικά με την εκτός Camelia δραστηριότητα, προκειμένου, ιδίως, να εκτιμήσει το μέγεθος των μεριδίων αγοράς αυτής της δραστηριότητας και να διαπιστώσει αν η κατ' αυτόν τον τρόπο προταθείσα ανάληψη δεσμεύσεως ήταν κατάλληλη για την αποφυγή δημιουργίας οποιασδήποτε, υπέρ της P & G, στις οικείες αγορές, δεσπόζουσας θέσεως. Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η P & G παρέσχε στην Επιτροπή, με έγγραφο της 14ης Φεβρουαρίου 1994, συγκεκριμένα στοιχεία αναφορικά με τα μερίδια αγοράς αυτής της δραστηριότητας και ότι, στο πλαίσιο της γνωστοποίησεως των αιτιάσεών της στην P & G αναφορικά με το κοινοποιηθέν σχέδιο, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη σπουδαιότητα αυτής της δραστηριότητας στην αγορά. Εξ αυτού έπεται ότι η απλή αντικατάσταση των δραστηριοτήτων που επρόκειτο να μεταβιβαστούν και η τροποποίηση των κατ' αυτόν τον τρόπο προταθεισών προς ανάληψη δεσμεύσεων δεν είχαν ως αποτέλεσμα την αλλοίωση των αντικειμενικών στοιχείων που αφορούσαν τη σπουδαιότητα αυτών των δραστηριοτήτων, στοιχείων που η Επιτροπή είχε συλλέξει στο πλαίσιο της κοινοποίησεως και κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξετάσεως του σχεδίου συγκεντρώσεως.

133 Όσον αφορά το επιχείρημα που αντλείται από το γεγονός ότι η αντικατάσταση από την P & G αυτών των δεσμεύσεων ισοδυναμεί με ουσιώδη, από βιομηχανική άποψη, τροποποίηση, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι αυτό στερείται, στο πλαίσιο του παρόντος λόγου ακυρώσεως, σημασίας, και τούτο εφόσον σκοπός κάθε τροποποίησεως που επιφέρεται, βάσει του άρθρου 8, παρά-

γραφος 2, του κανονισμού 4064/89, από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις είναι ακριβώς η πραγματοποίηση αλλαγών ως προς την οικονομική επίπτωση της πράξεως ώστε να καταστεί αυτή συμβατή με την κοινή αγορά. Το ζήτημα εάν η Επιτροπή, δεχόμενη τις κατ' αυτόν τον τρόπο επενεχθείσες στο αρχικό σχέδιο συγκεντρώσεως τροποποιήσεις, υπέπεσε σε πρόδηλες πλάνες εκτιμήσεως λόγω της προβαλλομένης κακής εκτιμήσεως των μεριδίων αγοράς, εμπίπτει στην κατ' ουσίαν και μόνον εκτίμηση της νομιμότητας της αποφάσεως.

- 134 Από το σύνολο των ανωτέρω θεωρήσεων προκύπτει ότι ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Όσον αφορά τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως που αντλείται από τη μη παροχή επαρκών και ευλόγων προθεσμιών

Συνοπτική περιγραφή της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

- 135 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν παρέσχε επαρκείς και εύλογες προθεσμίες πριν από την έκδοση της αποφάσεως και ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, παραβίασε τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου καθώς και το άρθρο 10, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89 σε συνδυασμό με το άρθρο 9 του κανονισμού 2367/90.

- 136 Πρώτον, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι αποδέχθηκε την προταθείσα από την P & G ανάληψη δεσμεύσεων, και τούτο παρά το εκπρόθεσμο της υποβολής της προτάσεως αυτής. Αναφερόμενη στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Warner στην υπόθεση Commercial Solvents κατά Επιτροπής (απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Μαρτίου 1974, 6/73 και 7/73, Istituto chemioterapico italiano και Commercial Solvents κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1974, σ. 113), η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η παροχή από την Επιτροπή προθεσμιών, στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου των συγκεντρώσεων, πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας, της πρακτικής αποτελεσματικότητας και της παροχής της δυνατότητας αναπτύξεως των εκατέρωθεν απόψεων. Εν προκειμένω, οι προθεσμίες που παρασχέθηκαν στην P & G προκειμένου να υποβάλει πρόταση για ανάληψη νέων δεσμεύσεων

ήσαν δυσανάλογες σε σχέση με αυτές που διέθεταν οι τρίτοι και η συμβουλευτική επιτροπή για να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους. Πράγματι, η Επιτροπή δέχθηκε να προτείνει η P & G την ανάληψη νέων δεσμεύσεων ουσιαστικά κατά την εκπνοή, στις 15 και ύστερα στις 20 Ιουνίου 1994, της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών που προβλέπεται από τον κανονισμό 4064/89, ενώ στους τρίτους παρασχέθηκε προθεσμία δύο μόλις ημερών για να σχολιάσουν τις προτάσεις αυτές. Εξάλλου, η ίδια η Επιτροπή αναγνώρισε, εκδίδοντας τον κανονισμό (ΕΚ) 3384/94, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις ακροάσεις που προβλέπονται στον κανονισμό 4064/89 (ΕΕ L 377, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 3384/94), ότι η ταχθείσα από την P & G για την εξέταση των προτάσεων αναλήψεως δεσμεύσεων προθεσμία ήταν καταχρηστική.

137 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή όφειλε τουλάχιστον, καθώς δεν απέρριψε τις αναληφθείσες εκπροθέσμως δεσμεύσεις της P & G, να μην εκδώσει νωρίτερα την τελική απόφαση της 27ης Ιουνίου στις 21 Ιουνίου 1994. Η ακολουθηθείσα από την Επιτροπή διαδικασία είναι ακόμα περισσότερο παράλογη δεδομένου ότι το άρθρο 10, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89 της επέβαλε, εν όψει περιστάσεων ως προς τις οποίες υπεύθυνη ήταν η P & G, να παρατείνει την προβλεπόμενη από την παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου προθεσμία των τεσσάρων μηνών προκειμένου να συλλέξει συμπληρωματικές πληροφορίες ή να διατάξει ελέγχους επί των αναληφθεισών δεσμεύσεων.

138 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η P & G της πρότεινε την ανάληψη των επιμάχων δεσμεύσεων στις 10 Ιουνίου 1994, δηλαδή 17 ημέρες πριν από την εκπνοή της νόμιμης προθεσμίας για την έκδοση της αποφάσεως. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την Επιτροπή, δεν υφίστατο κανένας σοβαρός λόγος για να απορρίψει αυτεπαγγέλτως τις προτάσεις αυτές, και τούτο για τον πρόσθετο λόγο ότι ούτε ο κανονισμός 4064/89 ούτε ο εκτελεστικός κανονισμός 2367/90, που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, προέβλεπαν κάποια προθεσμία όσον αφορά τις προτάσεις αναλήψεως δεσμεύσεων. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν μπορούσε να εφαρμόσει παρόμοια προθεσμία χωρίς κάποια άνεση χρόνου διότι κάτι τέτοιο θα συνιστούσε προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης της P & G. Εξάλλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν ετύγχαναν εν προκειμένω εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 10, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89, εφόσον αυτή εκτιμούσε ότι διέθετε όλα τα στοιχεία που της επέτρεπαν να εκδώσει την απόφασή της και ότι, επομένως, ήταν υποχρεωμένη να αποφανθεί αφ' ής στιγμής προέκυπτε ότι είχαν διαλυθεί οι μνημονευόμενες στο άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ', σοβαρές αμφιβολίες.

139 Η παρεμβαίνουσα συμπαρατάσσεται, κατ' ουσίαν, προς την επιχειρηματολογία της Επιτροπής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

140 Όσον αφορά, πρώτον, την αιτίαση που αντλείται από την εκπρόθεσμη υποβολή προτάσεως αναλήψεως δεσμεύσεων της P & G, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι ούτε ο κανονισμός 4064/89 ούτε ο εκτελεστικός κανονισμός 2367/90, που ίσχυε τότε, εξαρτούν την ευχέρεια που έχουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις να προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων, με σκοπό την τροποποίηση του κοινοποιηθέντος σχεδίου συγκεντρώσεως, από την προϋπόθεση τηρήσεως ορισμένης προθεσμίας. Κατά πάγια νομολογία, η νομιμότητα προσβαλλομένης πράξεως πρέπει να εκτιμάται βάσει των πραγματικών και νομικών στοιχείων που υφίσταντο κατά την ημερομηνία εκδόσεώς της (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Φεβρουαρίου 1979, 15/76 και 16/76, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 141, σκέψη 7, καθώς και τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 1996, T-79/95 και T-80/95, SNCF και British Railways κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1491, σκέψη 48, και της 22ας Ιανουαρίου 1997, T-115/94, Opel Austria κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1997, σ. II-39, σκέψη 87). Εξ αυτού έπεται ότι το επιχείρημα ότι η προταθείσα από την P & G ανάληψη δεσμεύσεων πρέπει να θεωρηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του μεταγενέστερου κανονισμού 3384/94 ως εκπρόθεσμη ουδόλως στηρίζει τον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή υποχρεούνταν να αρνηθεί τις τροποποιήσεις που είχαν προταθεί από τις συμμετέχουσες στο αρχικό σχέδιο συγκεντρώσεως επιχειρήσεις.

141 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι οι προθεσμίες που παρασχέθηκαν στις διάφορες παρεμβαίνουσες στη διαδικασία επιχειρήσεις ήταν δυσανάλογες, πρέπει να υπογραμμιστεί, πρώτ' απ' όλα, ότι η P & G γνωστοποίησε στην Επιτροπή τις προτάσεις της αναλήψεως δεσμεύσεων στις 10 Ιουνίου 1994, δηλαδή 17 ημέρες πριν από την εκπνοή της νόμιμης προθεσμίας που προβλέπεται από το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89, του οποίου οι σχετικές με τον υπολογισμό λεπτομέρειες διασαφηνίζονται στο τμήμα II του κανονισμού 2367/90. Εν όψει του γεγονότος ότι οι επίμαχες δεσμεύσεις αναφορικά με τη μεταβίβαση σε τρίτο της σχετικής με την Camelia δραστηριότητας ικανοποιούσαν την ουσιώδη απαίτηση που είχε τεθεί από την Επιτροπή, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, προκειμένου να εγκριθεί η σκοπούμενη πράξη συγκεντρώσεως, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να αρνηθεί την εξέτασή τους, και τούτο ελλείψει ειδικής διατάξεως στους κανονισμούς 4064/89 και 2367/90, σχετικά με τις προθεσμίες εντός των

οποίων οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις μπορούν να προτείνουν αναλήψεις δεσμεύσεων με σκοπό την τροποποίηση του αρχικού σχεδίου συγκεντρώσεως.

142 Εξάλλου, πρέπει να υπομνηστεί ότι, όπως διαπιστώθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως των δύο πρώτων λόγων ακυρώσεως της υπό κρίση προσφυγής, η μεν συμβουλευτική επιτροπή μπόρεσε να διατυπώσει τη γνώμη της έχοντας πλήρη γνώση της καταστάσεως σχετικά με το τροποποιηθέν σχέδιο συγκεντρώσεως στη δε προσφεύγουσα παρασχέθηκε η δυνατότητα να προβάλει την άποψή της επί των προταθεισών από την P & G δεσμεύσεων, οπότε οι αυτές παρασχεθείσες εν προκειμένω προθεσμίες δεν μπορούν να θεωρηθούν ως ανεπαρκείς.

143 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι δεν απεδείχθη ότι η Επιτροπή υπερέβη, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, τα όρια αυτού που ήταν ενδεδειγμένο και αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, ο οποίος, σύμφωνα με την οικονομία του κανονισμού 4064/89, είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου και της νομικής ασφάλειας των συμμετεχουσών επιχειρήσεων καθώς και η τήρηση, για τον σκοπό αυτό, αυστηρών προθεσμιών (βλ. την προπαρατεθείσα διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου στην υπόθεση CCE de la Société Générale des grandes sources κατά Επιτροπής, σκέψη 30).

144 Όσον αφορά, δεύτερον, την αιτίαση που αντλείται από τις προθεσμίες εντός των οποίων η Επιτροπή εξέδωσε την επίδικη απόφαση, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89, «οι κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8, παράγραφος 2, αποφάσεις σχετικά με τις κοινοποιούμενες συγκεντρώσεις πρέπει να λαμβάνονται μόλις διαπιστωθεί ότι έχουν αρθεί οι σοβαρές αμφιβολίες που προβλέπονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', ιδίως λόγω των τροποποιήσεων που επέφεραν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, και το αργότερο εντός της προθεσμίας της παραγράφου 3», δηλαδή εντός μεγίστης προθεσμίας τεσσάρων ημερών, υπολογιζομένων από την έναρξη της διαδικασίας. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 4, του κανονισμού «η προθεσμία της παραγράφου 3 αναστέλλεται κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που η Επιτροπή λόγω περιστάσεων για τις οποίες ευθύνεται μια από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις υποχρεώθηκε να συγκεντρώσει πληροφορίες με απόφαση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 11 ή να διατάξει τη διενέργεια ελέγχου με απόφαση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 13». Το άρθρο 9 του κανονισμού 2367/90 διασαφηνίζει τις ειδικές περιπτώσεις περί των οποίων γίνεται μνεία στο άρθρο 10, παράγραφος 4, και τις σχετικές με την αναστολή της προθεσμίας λεπτομέρειες.

- 145 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι αναστολή προθεσμίας μπορεί να διατάσσεται μόνον όταν η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν διαθέτει όλα τα αναγκαία για την έκδοση της αποφάσεώς της στοιχεία. Δεδομένου ότι η Επιτροπή θεώρησε εν προκειμένω, στο πλαίσιο της εξουσίας εκτιμήσεως που της έχει για τον σκοπό αυτό απονεμηθεί, ότι διέθετε όλα τα αναγκαία για την έκδοση της αποφάσεως στοιχεία, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι δεν μπορούσε, άλλως θα παρέβαινε το άρθρο 10, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89, να αναστείλει την επιβαλλομένη τετράμηνη προθεσμία για τον λόγο απλώς και μόνο ότι η P & G υπέβαλε τις προτάσεις της αναλήψεως δεσμεύσεων εντός μιας προβαλλομένης ως εκπρόθεσμης προθεσμίας, αλλά ότι υποχρεούνταν, αντιθέτως, να εκδώσει την απόφασή της ευθύς ως θα έκρινε ότι οι σοβαρές, έναντι της πράξεως, αμφιβολίες της είχαν διαλυθεί. Υπό τις συνθήκες αυτές, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή υποχρεούνταν να αναστείλει την προθεσμία του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89 ή, τουλάχιστον, να μην εκδώσει την απόφασή της έξι ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 146 Εξ όλων των ανωτέρω προκύπτει ότι ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Όσον αφορά τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας

Συνοπτική περιγραφή της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

- 147 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 190 της Συνθήκης ΕΚ κατά το μέτρο που δεν ανέφερε, στην απόφασή της, τους λόγους που την ώθησαν να δεχθεί την αντικατάσταση των πρώτων δεσμεύσεων της P & G, αναφορικά με τη μεταβίβαση της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS, με αυτές που αφορούν τη μεταβίβαση της σχετικής με την Camelia δραστηριότητας. Εξάλλου, η απόφαση δεν περιλαμβάνει καμία οικονομική ανάλυση των συνεπειών της εκ μέρους της P & G αποκτήσεως της εκτός Camelia δραστηριότητας, πράγμα που, κατά την προσφεύγουσα, οφείλεται στο ότι η Επιτροπή δεν συνυπολόγισε, όσον αφορά τα σήματα, στοιχεία σχετικά με τη γερμανική αγορά.

148 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1970, 41/69, ACF Chemiefabrik κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 397· απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1992, T-44/90, La Cinq κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1), δεν υποχρεούται, κατά τη διοικητική διαδικασία, να εξετάζει όλα τα πραγματικά και νομικά ζητήματα που έχουν τεθεί από κάθε ενδιαφερόμενο και, κατά μείζονα λόγο, από τρίτους, αλλά αρκεί να εκθέτει τα πραγματικά περιστατικά και τις νομικές θεωρήσεις που παρουσιάζουν ουσιώδη σημασία στην οικονομία της αποφάσεως. Εν προκειμένω, η Επιτροπή ενέμεινε, αφενός, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, επί του περιορισμένου και της αναποτελεσματικότητας των πρώτων δεσμεύσεων της P & G και, αφετέρου, εξέθεσε, στην απόφασή της, τους λόγους για τους οποίους οι σχετικές με τη μεταβίβαση της Camelia δεσμεύσεις της φαίνονταν αναγκασίες και επαρκείς προκειμένου η σχετική πράξη να είναι συμβατή με την κοινή αγορά.

149 Η παρεμβαίνουσα θεωρεί ότι η Επιτροπή έχει δεόντως εκθέσει, στην αιτιολογική σκέψη 187 της αποφάσεώς της, τους λόγους για τους οποίους δεν θεώρησε αναγκαίο να απαιτήσει από την P & G να εγκαταλείψει εκτός από τη σχετική με την Camelia δραστηριότητα και την εκτός Camelia δραστηριότητα.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

150 Προκειμένου περί της αιτιάσεως που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά την αντικατάσταση των προταθειών από την P & G δεσμεύσεων, υπενθυμίζεται, προεισαγωγικώς, ότι, κατά πάγια νομολογία, μολονότι δυνάμει του άρθρου 190 της Συνθήκης η Επιτροπή υποχρεούται να αιτιολογεί τις αποφάσεις της μνημονεύοντας τα πραγματικά και νομικά στοιχεία από τα οποία εξαρτάται η νόμιμη δικαιολόγηση του μέτρου καθώς και τις θεωρήσεις που την ώθησαν στη λήψη της αποφάσεώς της, δεν απαιτείται, ωστόσο, να εξετάζει όλα τα πραγματικά και νομικά ζητήματα που έχουν τεθεί από κάθε ενδιαφερόμενο κατά τη διοικητική διαδικασία (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Μαΐου 1994, T-2/93, Air France κατά Επιτροπής, η λεγόμενη TAT, Συλλογή 1994, σ. II-323, σκέψη 92). Εξάλλου, το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως πληροί τις επιταγές του άρθρου 190 της Συνθήκης πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο από πλευράς του γράμματός της αλλά και του πλαισίου της καθώς και του συνόλου των νομικών κανόνων που διέπουν τον οικείο τομέα (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Φεβρουαρίου 1996, C-56/93, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-723, σκέψη 86· καθώς και την προπαρατεθείσα απόφαση Skibsveftsforeningen κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 230).

- 151 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι από την αιτιολογία της αποφάσεως σαφώς καταφαίνονται οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε ότι η εκ μέρους της P & G απόκτηση της εκτός Camelia δραστηριότητας δεν ήταν δυνατό να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία δεσπόζουσας υπέρ της P & G θέσεως στη Γερμανία ή στην επίρρωση τέτοιας θέσεως στην Ισπανία, οπότε η προταθείσα από την P & G ανάληψη της δεσμεύσεως να μεταβιβάσει τη σχετική με την Camelia δραστηριότητα της φάνηκε αρκετή ώστε η πράξη να κηρυχθεί συμβατή με την κοινή αγορά.
- 152 Πράγματι, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Επιτροπή, στην αιτιολογική σκέψη 187 της αποφάσεώς της (βλ. ανωτέρω σκέψη 54), αφού έλαβε γνώση της υποκαταστάσεως των σημάτων που επρόκειτο να μεταβιβαστούν από την P & G, εξέθεσε, πρώτ' απ' όλα, μέσω ενός πίνακος, τη διάρθρωση της αγοράς σερβιετών υγείας στη Γερμανία και την Ισπανία, ύστερα από τη συγκέντρωση, λαμβάνοντας υπόψη την εκ μέρους της P & G απόκτηση της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS και τη μεταβίβαση της Camelia σε τρίτο. Επ' αυτής της βάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι, στη γερμανική αγορά, έστω και αν το μερίδιο αγοράς της P & G αυξανόταν για να φθάσει τελικώς από 6,9 % στο 43,2 % (σε αξία), η αύξηση αυτή οφείλεται αποκλειστικώς στην υπ' αυτής απόκτηση της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS (δηλαδή των σημάτων εκτός αυτών της υψηλής ποιότητας), ενώ το σήμα της Always υπέκειτο πάντοτε στον ανταγωνισμό των δύο σημαντικών σημάτων εισαγωγέων σερβιετών υψηλής ποιότητας, δεδομένου ότι η Camelia και η Johnson & Johnson διέθεταν κάθε μια τους, αντιστοίχως, μερίδια αγοράς 24,5 % και 13,4 %. Υπό τις συνθήκες αυτές, και έχοντας, εξάλλου, επισημάνει ότι στην Ισπανία το μερίδιο αγοράς της P & G θα αυξανόταν μόνο κατά 0,1 %, η Επιτροπή συμπέρανε ότι «οι δεσμεύσεις της P & G σε σχέση με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της VPS στον τομέα των προϊόντων γυναικείας υγιεινής υπό το σήμα Camelia αρκούν για να την εμποδίσουν να αποκτήσει ή να ενισχύσει δεσπόζουσα θέση στη γερμανική και την ισπανική αγορά, ή οπουδήποτε αλλού στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο» (αιτιολογική σκέψη 187 της αποφάσεως) πράγμα που αποτελεί επαρκή για την απόφασή της αιτιολογία.
- 153 Εξάλλου, δεδομένου ότι κάθε μέρος μιας αποφάσεως πρέπει να νοείται υπό το φως των άλλων μερών αυτής (απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 1995, T-150/89, Martinelli κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1165, σκέψη 66), η συλλογιστική της Επιτροπής, κατά την οποία λόγω της μεταβίβασεως της Camelia και, επομένως, της αντικαταστάσεως των δεσμεύσεων, η P & G θα εμποδιστεί να αποκτήσει δεσπόζουσα θέση στη Γερμανία, είναι η λογική κατάληξη της εκτιμήσεως που έχει γίνει, μεταξύ άλλων, στις αιτιολογικές σκέψεις 43, 44, 92, 114 και 125 της αποφάσεώς της, απ' όπου προκύπτει ότι η ισχύς των επιχειρηματιών στην αγορά προσδιορίζεται από το γεγονός

ότι κατέχουν και αναπτύσσουν ένα σήμα που είναι πασίγνωστο στον τομέα των προϊόντων υψηλής ποιότητας και τούτο δοθέντος ότι ο ανταγωνισμός των σημάτων προϊόντων κατώτερης ποιότητας καθώς και των προϊόντων με σήμα καταστήματος είναι, αντιθέτως, περιορισμένος.

- 154 Τέλος, όπως προκύπτει από τη δικογραφία, η ίδια η προσφεύγουσα επέμεινε, κατά την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία, επί της ασήμαντης σπουδαιότητας των σημάτων της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS, δηλαδή των σημάτων προϊόντων κατώτερης ποιότητας Blümia και Femina, ισχυριζόμενη ότι «το σήμα Femina διανέμεται από τη Schickedanz στη Γερμανία μόνο σε λίαν περιορισμένη πελατεία» ή ακόμη ότι «εν όψει της θέσεως της Blümia στην αγορά, μας προκύπτει ότι η παρακμή του σήματος αυτού είναι αναπόφευκτη» (έγγραφο της προσφεύγουσας στην Επιτροπή της 24ης Ιανουαρίου 1994).
- 155 Στην αλληλουχία αυτή, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι από την αιτιολογία της αποφάσεως καταφαίνονται, κατά τρόπο σαφή και μη επιδεχόμενο παρερμηνεία, οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε ότι η μεταβίβαση μόνο της σχετικής με την Camelia δραστηριότητας της VPS αρκούσε ώστε να κηρυχθεί η σχετική πράξη συμβατή με την κοινή αγορά, χωρίς να παρίσταται ανάγκη να προβεί, επίσης, η P & G στη μεταβίβαση της εκτός Camelia δραστηριότητας.
- 156 Προκειμένου περί της αιτιάσεως που αντλείται από το ότι η απόφαση δεν περιέχει καμιά ανάλυση των συνεπειών της εκ μέρους της P & G αποκτήσεως της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι από τις διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89 προκύπτει ότι η Επιτροπή υποχρεούται να κηρύσσει μια πράξη συγκεντρώσεως συμβατή με την κοινή αγορά εφόσον συντρέχουν δύο προϋποθέσεις, εκ των οποίων η πρώτη συνίσταται στο ότι η πράξη ούτε δημιουργία ή την ενίσχυση τέτοιας θέσεως ουδόλως εμποδίζεται, κατά τρόπο ουσιώδη, ο ανταγωνισμός στην αγορά. Επομένως, ελλείψει δημιουργίας ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως, η σχετική πράξη πρέπει να επιτρέπεται χωρίς να παρίσταται ανάγκη να εξετάζονται οι συνέπειες αυτής στον πραγματικό ανταγωνισμό (η προπαρατεθείσα απόφαση TAT, σκέψη 79). Υπό τις συνθήκες αυτές, εφόσον η Επιτροπή είχε εν προκειμένω εκθέσει, σαφώς κατά νόμο, τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η εκ μέρους της P & G απόκτηση της εκτός Camelia δραστηριότητας δεν οδηγούσε στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως στη Γερμανία ή στην ενίσχυση τέτοιας θέσεως στην Ισπανία, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι δεν μπορεί να της προσαφθεί έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά την εξέταση των άλλων συνεπειών αυτής της αποκτήσεως στις οικείες αγορές.

- 157 Ως προς το επιχείρημα κατά το οποίο η Επιτροπή δεν συνυπολόγισε τα σχετικά με τη γερμανική αγορά στοιχεία όσον αφορά προϊόντα με σήμα καταστήματος, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η προσφεύγουσα, με την αιτίαση αυτή, προσάπτει, κατ' ουσίαν, στην Επιτροπή ότι υποτίμησε το μερίδιο αγοράς των προϊόντων που παρασκευάζονται από τη VPS για λογαριασμό καταστημάτων και, ως εκ τούτου, δεν αιτιολόγησε το γεγονός ότι δεν ελήφθησαν αυτά υπόψη κατά τη συνολική εκτίμηση των αποκτηθέντων από την P & G, μετά την ολοκλήρωση της σχετικής πράξεως, μεριδίων αγοράς.
- 158 Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι από τον περιλαμβανόμενο στην αιτιολογική σκέψη 187 της αποφάσεως πίνακα προκύπτει ότι το ποσοστό του 6,9 %, που αντιστοιχεί, κατά την Επιτροπή, στην αύξηση του μεριδίου αγοράς της P & G στη γερμανική αγορά μετά το πέρας της πράξεως, αναφέρεται μόνο στα μερίδια αγοράς των κατωτέρας ποιότητας σημάτων σερβιετών της VPS Femina και Blümia και δεν περιλαμβάνει το ειδικό μερίδιο αγοράς των προϊόντων που η VPS παρασκευάζει ως υπεργολάβος για λογαριασμό καταστημάτων, και τούτο εφόσον τα μερίδια αγοράς των προϊόντων με σήμα καταστήματος εξετάστηκαν συνολικώς για την εκτίμηση του ασκουμένου ανταγωνισμού από τα καταστήματα στους κατασκευαστές όπως η P & G.
- 159 Ωστόσο, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι το ότι δεν ελήφθη εν προκειμένω υπόψη το ειδικό μερίδιο αγοράς των προϊόντων τα οποία η VPS παρασκευάζει ως υπεργολάβος και τα οποία πωλούνται με σήμα καταστήματος, στο συνολικό μερίδιο αγοράς της VPS, ουδόλως συνιστά έλλειψη αιτιολογίας. Πράγματι, τα μερίδια αγοράς των προϊόντων αυτών πρέπει, καταρχήν, να θεωρηθεί ότι αφορούν μόνο τα καταστήματα, εφόσον τα τελευταία τα πωλούν στην αγορά με το δικό τους σήμα ανταγωνιζόμενα, κατ' αυτόν τον τρόπο, τα πωλούμενα υπό σήμα κατασκευαστή προϊόντων. Υπό τις συνθήκες αυτές, μόνο σε περίπτωση όπου η Επιτροπή θα εκτιμούσε, εν όψει των στοιχείων που θα είχε συλλέξει κατά τη σχετική διαδικασία, ότι η VPS παρασκεύαζε σημαντικό ποσοστό των προϊόντων αυτών στη γερμανική αγορά, θα έπρεπε αυτή να εξηγήσει για ποιο λόγο δεν είχε λάβει υπόψη αυτό το μερίδιο αγοράς στην εκτίμηση της κτηθείσας από την P & G θέσεως, και τούτο εν όψει της πιθανής επιπτώσεως που θα είχε ένα τέτοιο στοιχείο στην εκτίμηση της πραγματικής ισχύος που θα παρείχε η συγκέντρωση (βλ. κατωτέρω σκέψεις 174 και 175). Δεδομένου ότι η Επιτροπή έκρινε εν προκειμένω ότι αυτό το ειδικό μερίδιο αγοράς της VPS ήταν ασήμαντο, η απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πάσχει από έλλειψη αιτιολογίας. Ωστόσο, το ζήτημα εάν η Επιτροπή υποτίμησε, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το μερίδιο αγοράς των προϊόντων της VPS που πωλούνται με σήμα καταστήματος εμπίπτει στην κατ' ουσίαν εκτίμηση της προσβαλλομένης αποφάσεως και όχι στην αιτιολογία της.

160 Εν πάση περιπτώσει, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, όπως προκύπτει από την υπό κρίση προσφυγή, στην προσφεύγουσα παρασχέθηκε η δυνατότητα να αναπτύξει κατά τρόπο άνετο τις απόψεις της σχετικά με το κύρος της επί της ουσίας εκτιμώσεως της Επιτροπής όσον αφορά την αξιολόγηση των μεριδίων αγοράς των προϊόντων της VPS που πωλούνται υπό σήμα καταστήματος και, στη συνέχεια, σχετικά με την κτηθείσα από την P & G, μετά το πέρας της πράξεως, θέση.

161 Εξ αυτού έπεται ότι ο λόγος που αντλείται από έλλειψη αιτιολογίας της αποφάσεως πρέπει να απορριφθεί.

Όσον αφορά τον έκτο λόγο ακυρώσεως που αντλείται από πρόδηλες πλάνες εκτιμώσεως

162 Ο λόγος αυτός σύγκειται από τρία σκέλη. Στο πρώτο σκέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή εσφαλμένως εκτίμησε τις συνέπειες της εκ μέρους της P & G αποκτήσεως της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS στη γερμανική αγορά σερβιτών υγείας. Στο δεύτερο και τρίτο σκέλος, ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν υπολόγισε ορθώς την επίπτωση της επιτραπέιας συναλλαγής στην αγορά του χαρτιού υγείας και του χαρτιού για οικιακή χρήση καθώς και στην αγορά, αντιστοίχως, των βρεφικών πανών. Εξ αυτού συμπεραίνει ότι η απόφαση πρέπει να ακυρωθεί για παράβαση της Συνθήκης και του κανονισμού 4064/89, ιδίως των άρθρων του 2 και 8.

Πρώτο σκέλος: όσον αφορά την εσφαλμένη εκτίμηση των συνεπειών της αποκτήσεως της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS στην αγορά σερβιτών υγείας

— Συνοπτική περιγραφή της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

163 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η επίμαχη πράξη έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της δεσπόζουσας θέσεως της P & G στη γερμανική αγορά σερβιτών υγείας, οπότε η εν λόγω πράξη πρέπει να ακυρωθεί για παράβαση του άρθρου 2, παράγραφοι 1 και 3, καθώς και του άρθρου 8 του κανονισμού 4064/89.

164 Πρώτον, η Επιτροπή υποτίμησε τη σημασία της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS και, ως εκ τούτου, την αποκτηθείσα από την P & G θέση στη γερμανική αγορά σερβιετών υγείας μετά το πέρας της πράξεως, και τούτο στο μέτρο που δεν έλαβε υπόψη το ειδικό μερίδιο αγοράς των προϊόντων που παρασκευάζονται από τη VPS και πωλούνται υπό σήμα καταστήματος. Κατά την προσφεύγουσα, το μερίδιο της VPS στον τομέα των πωλουμένων υπό σήμα καταστήματος προϊόντων είναι 60 %. Η εκτίμηση αυτή επιρρωννύεται από τα στοιχεία που παρέσχε η Επιτροπή, στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, από τα οποία προκύπτει ότι το μερίδιο αγοράς των πωλουμένων υπό σήμα καταστήματος προϊόντων της VPS αντιστοιχούσε, το 1993, στο 8,2 % σε αξία και στο 13 % σε όγκο επί του συνόλου της γερμανικής αγοράς σερβιετών γυναικείας προστασίας, και ότι, επομένως, πρέπει αυτό να προστεθεί στο μερίδιο αγοράς του 43,2 % (σε αξία) που υπολογίζεται ότι διέθετε η P & G ύστερα από τη σχετική πράξη. Εξάλλου, στο επιχειρήμα ότι το σήμα Femina είχε μεταβιβαστεί από τη VPS και δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη, η προσφεύγουσα αντιτείνει ότι τέτοια μεταβίβαση δεν έγινε παρά ύστερα από την προσβαλλόμενη απόφαση, εφόσον είχε επιτραπεί στην P & G να διατηρήσει το σήμα αυτό. Κατά την εκτίμηση της νομιμότητας της προσβαλλόμενης αποφάσεως πρέπει να ληφθούν υπόψη μόνο η οικονομική κατάσταση και οι δεσμεύσεις που υφίσταντο κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως και όχι γεγονότα μεταγενέστερα αυτής.

165 Δεύτερον, η προσφεύγουσα φρονεί ότι η απόφαση, περιορίζοντας την υποχρέωση μεταβιβάσεως στο σήμα Camelia και το αντίστοιχο εργοστάσιο, επιτρέπει στην P & G χάρις, ιδίως, στη σημαντική ως προς τις πωλήσεις ισχύ που διατήρησε η VPS, να προτείνει στα μεγάλα καταστήματα την αντικατάσταση των πωλουμένων υπό το σήμα Camelia προϊόντων από αυτά της εκτός Camelia δραστηριότητας καθώς και από τα προϊόντα του σήματος Always. Εξάλλου, η απόκτηση της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS επιτρέπει στην P & G να δημιουργήσει μια πλήρη σειρά προϊόντων γυναικείας υγιεινής, περιορίζοντας παραλλήλως τη δυνατότητα στις νεοεισερχόμενες στην αγορά επιχειρήσεις να διαθέτουν στα μεγάλα καταστήματα τα προϊόντα τους. Τέλος, επιτρέποντας την κατανομή των δραστηριοτήτων της VPS στον τομέα της γυναικείας υγιεινής, η Επιτροπή ευνόησε την αποδυνάμωση της Camelia και, επομένως, τον έναντι της P & G ανταγωνισμό.

166 Η Επιτροπή φρονεί ότι η αιτίαση της προσφεύγουσας στερείται παντελώς βάσεως εφόσον αυτή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ενισχύθηκε μια δεσπόζουσα θέση χωρίς να αποδεικνύει ως προς τι η εκτίμηση της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η απόκτηση από την P & G της VPS δεν συντελεί στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως στη γερμανική αγορά, είναι εσφαλμένη (η προπαρατεθείσα απόφαση TAT).

167 Εν πάση περιπτώσει, η απόκτηση από την P & G της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS δεν καταλήγει στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως. Πράγματι, το σήμα Femina μεταβιβάστηκε τελικώς σε τρίτο, οπότε η πράγματι αποκτηθείσα εκτός Camelia δραστηριότητα, δηλαδή η σχετική με την Blümia και τα πωλούμενα υπό σήμα καταστήματος και παρασκευαζόμενα από τη VPS προϊόντα, δεν αντιπροσωπεύει παρά ένα μερίδιο αγοράς της τάξεως του 2 % έως 3 % και αφορά προϊόντα κατώτερης ποιότητας μη δυνάμενα να ανταγωνίζονται ευθέως τα πωλούμενα υπό πασίγνωστα σήματα, όπως Always ή Camelia, προϊόντα. Στο επιχείρημα ότι το μερίδιο της VPS στον τομέα των προϊόντων με σήμα καταστήματος στη Γερμανία ήταν 60 %, η Επιτροπή απαντά ότι, σύμφωνα με τα γνωστοποιηθέντα από την P & G, στις 14 Φεβρουαρίου 1994, στατιστικά στοιχεία, τα εντός Camelia προϊόντα της VPS κάλυπταν, το 1993, το 13 % της γερμανικής αγοράς σε όγκο και το 8,2 % σε αξία. Απαντώντας στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, με βάση τα προμνημονευθέντα στατιστικά στοιχεία, ο αριθμός αυτός δεν αφορούσε αποκλειστικώς το μερίδιο αγοράς των πωλουμένων υπό σήμα καταστήματος προϊόντων της VPS, δεδομένου ότι το μερίδιο αυτό είχε εκτιμηθεί στο 1,2 % περίπου της γερμανικής αγοράς.

168 Εξάλλου, σύμφωνα με την Επιτροπή, αντικατάσταση των πωλουμένων υπό σήμα υψηλής ποιότητας προϊόντων από προϊόντα που πωλούνται υπό σήμα καταστήματος ή από προϊόντα κατώτερης ποιότητας είναι λίαν απίθανη ενόψει της προθέσεως των μεγάλων καταστημάτων να ανταγωνίζονται τους κατασκευαστές ώστε να συμπίεζεται όσο το δυνατό περισσότερο το περιθώριο κέρδους τους. Κατά συνέπεια, τα μεγάλα καταστήματα θα προμηθεύονταν από άλλους παραγωγούς εάν η P & G επεδίωκε να αντλήσει οφέλη από την καλή θέση που κατείχε το σήμα της Always αυξάνοντας τις τιμές.

169 Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα ενέμεινε, καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, επί του ότι η δέσμευση μεταβιβάσεως της εκτός Camelia δραστηριότητας θα είχε ασήμαντη επίπτωση στον ανταγωνισμό. Προσθέτει ότι, εν πάση περιπτώσει, η P & G δεν διατήρησε κανένα από τα εκτός Camelia σήματα.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

170 Προεισαγωγικώς, το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει ότι, μολονότι η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η επίμαχη πράξη μπορεί να ενισχύσει τη δεσπόζουσα θέση της P & G στη γερμανική αγορά σερβιετών υγείας, και τούτο ενώ η

Επιτροπή συμπέρανε, στην απόφασή της, ότι δεν υφίστατο ζήτημα δημιουργίας δεσπόζουσας θέσεως στην αγορά αυτή, πρέπει να θεωρηθεί ότι η προσφεύγουσα, ενεργώντας έτσι, υποστηρίζει, τουλάχιστον εμμέσως, ότι η Επιτροπή, καταλήγοντας στο συμπέρασμα αυτό, υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως, οπότε ορθώς αμφισβητεί αυτή τη νομιμότητα, ως προς το σημείο αυτό, της αποφάσεως της Επιτροπής (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση ΤΑΤ, σκέψη 86).

171 Πρέπει να υπομνηστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89, «οι συγκεντρώσεις που δεν δημιουργούν ούτε ενισχύουν δεσπόζουσα θέση, με αποτέλεσμα να παρακωλύεται σε αξιοσημείωτο βαθμό ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, πρέπει να κηρύσσονται συμβατές με την κοινή αγορά». Αντιθέτως, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, πρέπει να κηρύσσονται ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά οι συγκεντρώσεις που δημιουργούν ή ενισχύουν τέτοια θέση. Κατά την εκτίμησή της, η Επιτροπή οφείλει, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού, να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τη θέση στην αγορά των συμμετεχουσών επιχειρήσεων καθώς και τις δυνατότητές τους προσβάσεως στις αγορές εφοδιασμού και διαθέσεως των προϊόντων.

172 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε, στην απόφασή της, σε πλάνη εκτιμήσεως, τόσο όσον αφορά την αξιολόγηση, σε μερίδια αγοράς, της θέσεως της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS στη γερμανική αγορά σερβιετών υγείας όσο και όσον αφορά την προνομακική πρόσβαση στα μεγάλα καταστήματα που είχε η P & G χάρις στην απόκτηση αυτής της δραστηριότητας καθώς και στο προβαλλόμενο ως επιζήμιο αποτέλεσμα της κατανομής των σχετικών με την Camelia και των εκτός Camelia δραστηριοτήτων της VPS.

173 Προκειμένου, πρώτον, για την αιτίαση που αντλείται από την υποτίμηση των μεριδίων αγοράς της εκτός Camelia δραστηριότητας πρέπει, καταρχάς, να υπογραμμιστεί ότι το γεγονός ότι ένα ή και το σύνολο των σημάτων των σχετικών με την εκτός Camelia δραστηριότητα προϊόντων μεταβιβάστηκαν τελικώς σε τρίτους, ύστερα από την έκδοση της αποφάσεως η οποία επέτρεψε στην P & G να αποκτήσει το σύνολο της δραστηριότητας αυτής, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη από το Πρωτοδικείο, εφόσον, κατά πάγια νομολογία, η νομιμότητα μιας αποφάσεως πρέπει να εκτιμάται βάσει των στοιχείων που υφίσταντο κατά τον χρόνο της λήψεώς της (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση SNCF και British Railways κατά Επιτροπής, σκέψη 48).

Πρέπει επομένως να ελεγχθεί αν, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως φρονώντας, στην απόφασή της, ότι η P & G θα αύξανε το μερίδιό της αγοράς κατά 6,9 % σε αξία, αριθμός που αντιστοιχεί μόνο στα μερίδια αγοράς των σημάτων της VPS κατώτερης ποιότητας Blümia και Femina, χωρίς να λάβει υπόψη το ειδικό μερίδιο αγοράς των προϊόντων που κατασκευάζονταν από τη VPS για λογαριασμό καταστημάτων.

174 Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι το απλό γεγονός ότι δεν ελήφθη υπόψη ένα τέτοιο μερίδιο αγοράς δεν αποδεικνύει από μόνο του ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά την αξιολόγηση της θέσεως της VPS στην αγορά. Πράγματι, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της ισχύος που διαθέτει στην αγορά μια επιχείρηση που συμμετέχει σε πράξεις συγκεντρώσεως, τα μερίδια αγοράς των προϊόντων που κατασκευάζει, ως υπεργολάβος, για λογαριασμό καταστημάτων τα οποία μεταπωλούν τα προϊόντα αυτά υπό δικό τους σήμα, δεν μπορεί, καταρχήν, να καταλογιστούν, εν όλω ή εν μέρει, στο μερίδιο αγοράς που διαθέτει η επιχείρηση αυτή όσον αφορά τα ομοειδή προϊόντα που πωλεί υπό δικό της σήμα. Επομένως, καθώς τα καταστήματα πωλούν τα προϊόντα αυτά υπό το δικό τους σήμα, με σκοπό να ανταγωνίζονται τα πωλούμενα υπό σήμα κατασκευαστή προϊόντα, το μερίδιο αγοράς που αυτά κατέχουν λόγω των πωλήσεων αυτών πρέπει, κατά γενικό κανόνα, να θεωρείται ότι ανήκει σ' αυτά προκειμένου να εκτιμηθεί ο ανταγωνισμός στον οποίον υπόκεινται οι κατασκευαστές προϊόντων με σήμα υψηλής ποιότητας ή κατώτερης ποιότητας.

175 Πράγματι, κατά την προβαλλομένη από την προσφεύγουσα υπόθεση, σύμφωνα με την οποία, κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως, η VPS κατασκεύαζε το 60 % περίπου των προϊόντων που πωλούνταν στη Γερμανία υπό σήμα καταστήματος, ο μη συνυπολογισμός αυτού του μεριδίου παραγωγής οδηγεί, εν προκειμένω, στην υποτίμηση της πραγματικής ισχύος της επιχειρήσεως αυτής στην αγορά και, επομένως, της θέσεως που θα αποκτούσε η P & G μετά την ολοκλήρωση της συγκεντρώσεως. Πράγματι, σε μια τέτοια υπόθεση, το γεγονός ότι η VPS αποτελεί την κύρια πηγή εφοδιασμού των καταστημάτων όσον αφορά τα προϊόντα που τα τελευταία πωλούν υπό δικό τους σήμα θα ήταν δυνατό να παράσχει στην P & G, χωρίς στην απόκτηση της εκτός Camelia δραστηριότητας, προνομιακή πρόσβαση στα μεγάλα καταστήματα και να της επιτρέψει να ακολουθήσει, έναντι των καταστημάτων, μια επιβάλλουσα όρους εμπορική πολιτική σύμφωνα με την οποία η παράδοση των προϊόντων αυτών θα εξαρτάται από την προηγούμενη αγορά σερβιετών του σήματός της υψηλής ποιότητας.

- 176 Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή απέδειξε, κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία, επαρκώς κατά νόμο, βάσει στατιστικών στοιχείων που της είχαν γνωστοποιηθεί, στις 14 Φεβρουαρίου 1994, από την P & G, στο πλαίσιο της εξετάσεως του κοινοποιηθέντος σχεδίου συγκεντρώσεως, το ασήμαντο μερίδιο αγοράς των κατασκευασμένων από την VPS και πωλουμένων υπό σήμα καταστήματος προϊόντων. Πράγματι, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι το μερίδιο αγοράς του συνόλου της εκτός Camelia δραστηριότητας της VPS, συμπεριλαμβανομένων των πωλουμένων υπό σήμα καταστήματος προϊόντων, έφθανε το 8,2 % (σε αξία), το 1993, της γερμανικής αγοράς σερβιετών, δηλαδή ένα μερίδιο αγοράς, όσον αφορά μόνο τα πωλούμενα υπό σήμα καταστήματος προϊόντα της VPS, που έφθανε μόλις το 1,3 % (σε αξία) (8,2 % πλην 6,9 %). Εξάλλου, ληφθέντος υπόψη ότι, σύμφωνα με την απόφαση και τις μη αμφισβητηθείσες αντιρρήσεις της Επιτροπής, το μερίδιο αγοράς του συνόλου των προϊόντων με σήμα καταστήματος ήταν της τάξεως του 12,5 % (σε αξία), εξ αυτού απορρέει ότι το μερίδιο της VPS στην παραγωγή των πωλουμένων υπό σήμα καταστήματος σερβιετών κυμαινόταν, το πολύ, γύρω στο 10 %.
- 177 Αντιστρόφως, δεδομένου ότι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας σχετικά με το μερίδιο της συγκεκριμένης αγοράς των πωλουμένων υπό σήμα καταστήματος προϊόντων της VPS δεν επιρροωνούνται από καμιά απόδειξη ούτε από κάποιο αριθμητικό στοιχείο ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση το βάσιμο της εκτιμήσεως της Επιτροπής, το επιχείρημα που αντλείται από την υποτίμηση των μεριδίων αγοράς της εκτός Camelia δραστηριότητας πρέπει, όπως είναι επόμενο, να απορριφθεί (βλ., π. χ., την απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 1991, T-30/89, Hilti κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1439, σκέψη 89).
- 178 Προκειμένου, δεύτερον, για την αιτίαση που αντλείται από πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά την προνομιακή πρόσβαση στα μεγάλα καταστήματα που απέκτησε η P & G λόγω της συγκεντρώσεως, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι, υπό τις προκείμενες περιστάσεις, από μια τέτοια επιχειρηματολογία δεν αποδεικνύεται ότι η εν λόγω συγκέντρωση είχε ως συνέπεια τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως στην οικεία αγορά. Κατ' αυτόν τον τρόπο, εν όψει της μικρής σπουδαιότητας των μεριδίων αγοράς των σημάτων της VPS όσον αφορά προϊόντα κατώτερης ποιότητας — Blümia και Femina — καθώς και αυτής των κατασκευασμένων από τη VPS για λογαριασμό καταστημάτων προϊόντων, δεν φαίνεται βάσιμος ο απλουστευμένος ισχυρισμός ότι η P & G θα διέθετε, χάρη στην απόκτησή τους, τη δυνατότητα να εμποδίζει την πρόσβαση ανταγωνιστών στα μεγάλα καταστήματα. Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο που να στηρίζει το επιχείρημα ότι η P & G θα μπορούσε να προτείνει στα καταστήματα να αντικαταστήσουν τα εκτός Camelia προϊόντα από προϊόντα Camelia, ενώ η Επιτροπή απέδειξε, στην απόφασή της, ότι η αγορά σερβιετών χαρακτηριζόταν από την προσκόλληση των κατα-

ναλωτριών στο σήμα, ειδικότερα στον τομέα των προϊόντων υψηλής ποιότητας (απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 97 και 125). Εξ αυτού έπεται ότι πρέπει να απορριφθεί αυτή η αιτίαση της προσφεύγουσας όπως επίσης πρέπει να απορριφθεί και το επιχείρημα που αντλείται από το ότι η Επιτροπή, επιτρέποντας κατανομή των δραστηριοτήτων της VPS, ευνόησε τη μελλοντική αποδυνάμωση του σήματος Camelia, πράγμα που αποτελεί απλή υπόθεση.

179 Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε στοιχεία που να αποδεικνύουν τα επιχειρήματά της, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι, εν όψει των χαρακτηριστικών της οικείας αγοράς και του μεριδίου αγοράς των δύο κυρίων ανταγωνιστών της P & G στον τομέα των σημάτων προϊόντων υψηλής ποιότητας, η Επιτροπή δικαιολογημένα θεώρησε, όπως ήταν επόμενο, ότι από ένα μερίδιο αγοράς 43,2% δεν μπορούσε να συναχθεί το συμπέρασμα περί δημιουργίας δεσπίζουσας θέσεως (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1978, 27/76, United Brands κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 75, σκέψεις 108 έως 109), χωρίς να παρίσταται εξάλλου ανάγκη να εξεταστούν διεξοδικότερα οι συναφείς με την πράξη συγκεντρώσεως συνέπειες στον ανταγωνισμό (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση TAT, σκέψη 79).

180 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο σκέλος αυτού του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Δεύτερο σκέλος: σχετικά με την εσφαλμένη εκτίμηση των συνεπειών της πράξεως συγκεντρώσεως στην αγορά ειδών χαρτοποιίας για προσωπική υγιεινή και οικιακή χρήση

— Συνοπτική περιγραφή της επιχειρηματολογίας των διαδικιών

181 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη, στο πλαίσιο της αναλύσεως των συνεπειών της πράξεως συγκεντρώσεως στην αγορά των ειδών χαρτοποιίας, τη θέση της P & G στις Ηνωμένες Πολιτείες καθώς και την αύξηση των οικονομικών της δυνατοτήτων ύστερα από τη μεταβίβαση της Camelia. Κατά την προσφεύγουσα, η απόκτηση της VPS, της οποίας τα μερίδια αγοράς στη Γερμανία είναι της τάξεως του 15 έως 20%, παρέχει στην P & G τη δυνατότητα διεισδύσεως στην ευρωπαϊκή αγορά και αυξήσεως των μεριδίων της αγοράς χάρη στους οικονομικούς της πόρους και τη θέση της ως leader στη βορειοαμερικανική αγορά. Εξάλλου, η εγκατάλειψη

του σχεδίου εξαγοράς της Camelia επιτρέπει στην P & G την ενεργοποίηση των οικονομικών πόρων που είχαν αρχικώς τεθεί, για τον σκοπό αυτό, κατά μέρος. Ελλείψει τέτοιας αναλύσεως, η Επιτροπή έχει παραβεί το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 3, καθώς και το άρθρο 8 του κανονισμού 4064/89.

- 182 Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσφεύγουσα περιορίζεται στο να επικρίνει μια προβαλλόμενη έλλειψη συνυπολογισμού ορισμένων στοιχείων χωρίς να αποδεικνύει ούτε ότι η λήψη των στοιχείων αυτών υπόψη θα κατέληγε σε αντίθετο αποτέλεσμα ούτε ότι η ανάλυση της Επιτροπής είναι εσφαλμένη. Κατά τα λοιπά, η Επιτροπή εξέτασε, στην απόφασή της, την επίπτωση της εισόδου της P & G στην ευρωπαϊκή αγορά, πλην όμως θεώρησε ότι δεν υφίσταντο σοβαρές αμφιβολίες, και τούτο εν όψει του μεριδίου αγοράς της VPS, της ανυπαρξίας της P & G σ' αυτήν την αγορά εντός της Ευρώπης και των χαρακτηριστικών της αγοράς, όπως η ύπαρξη ισχυρών ανταγωνιστών, η μεγέθυνση της αγοράς και η σπουδαιότητα των σημάτων καταστήματος. Όσον αφορά το επιχείρημα που αντλείται από την εγκατάλειψη της εξαγοράς της Camelia, η Επιτροπή θεωρεί ότι, έχοντας υπόψη, γενικώς, τους οικονομικούς πόρους της P & G, η πώληση της Camelia δεν μπορεί να επηρεάσει ευθέως τις δαπάνες στην αγορά των ειδών χαρτοποιίας για προσωπική υγιεινή και οικιακή χρήση.

- 183 Η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη, στην αιτιολογική σκέψη 13 της αποφάσεώς της, τη δυνητική επίπτωση στην ευρωπαϊκή αγορά της θέσεως της P & G στην αγορά των ειδών χαρτοποιίας για προσωπική υγιεινή και οικιακή χρήση στις Ηνωμένες Πολιτείες και στον Καναδά και ότι διαπίστωσε την ανυπαρξία μερικής αλληλοεπικάλυψης μεταξύ των δραστηριοτήτων της VPS με αυτών της P & G. Υπογραμμίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, τα αποκτηθέντα από την P & G, μετά το πέρας της πράξεως συγκεντρώσεως, μερίδια αγοράς είναι της τάξεως του 4 % και, επομένως, ουδεμία μπορεί να υφίσταται αμφιβολία ως προς το συμβατό της πράξεως αυτής με την κοινή αγορά.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 184 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τις, κατ' αυτήν, συνέπειες της πράξεως συγκεντρώσεως όσον αφορά τον τομέα ειδών χαρτοποιίας χωρίς όμως να αποδεικνύει κατά ποιον τρόπο η επίμαχη συγκέντρωση θα κατέληγε στη

δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως σε μια από τις σχετικές αγορές του τομέα αυτού. Πρέπει όντως να υπογραμμιστεί ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί το διαπιστωθέν στην απόφαση (βλ. ανωτέρω σκέψη 47) γεγονός ότι η P & G δεν ασκούσε καμία, εντός της Ευρώπης, δραστηριότητα στον τομέα αυτό κατά τον χρόνο της κοινοποιήσεως της πράξεως συγκεντρώσεως, οπότε η επίμαχη συγκέντρωση δεν είχε ως αποτέλεσμα καμία προσθήκη μεριδίων αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Εξάλλου, δεν έχει προβληθεί ο ισχυρισμός ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως διαπιστώνοντας τον σημαντικό ρόλο των ανταγωνιστών και των σημάτων καταστήματος στον τομέα αυτό καθώς και κρίνοντας ότι, εν όψει των παραγόντων αυτών, ακόμα και λαμβάνοντας υπόψη τον στενότερο δυνατό ορισμό της αγοράς, δηλαδή τη γερμανική αγορά χαρτομάντηλων στην οποία η VPS διέθετε μερίδιο κυμαινόμενο μεταξύ 35 και 40 %, η εν λόγω πράξη συγκεντρώσεως ουδόλως δημιουργούσε σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με την κοινή αγορά. Όταν δεν υφίσταται ενδεχόμενο δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως, οι πράξεις συγκεντρώσεως πρέπει να επιτρέπονται χωρίς να χρειάζεται να εξετάζονται οι προβαλλόμενες επί του πραγματικού ανταγωνισμού συνέπειές τους (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση TAT, σκέψη 79). Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να αμφισβητεί τη νομιμότητα της αναλύσεως της Επιτροπής αναφορικά με τις συνέπειες της συγκεντρώσεως όσον αφορά τα προϊόντα χαρτοποιίας.

- 185 Εν πάση περιπτώσει, το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η πράξη συγκεντρώσεως δεν δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της, όσον αφορά τα προϊόντα αυτά, με την κοινή αγορά ουδόλως κλονίζεται από τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας. Πράγματι, έστω και αν υποθεθεί ότι οι οικονομικοί πόροι της P & G και η θέση που κατείχε στη βορειοαμερικανική αγορά της επέτρεπαν να αυξήσει τα μερίδια αγοράς της VPS, πράγμα που αποτελεί αυτόν τούτο τον σκοπό μιας τέτοιας πράξεως, γεγονός πάντως είναι ότι η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει ως προς τι τέτοιες περιστάσεις θα έπρεπε να ωθήσουν την Επιτροπή να απαγορεύσει την εν λόγω πράξη συγκεντρώσεως, δεδομένου ότι δεν υφίστατο δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως στις αγορές που το εν λόγω κοινοτικό όργανο θεωρεί ως ασκούμεσες επιρροή (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση TAT, σκέψη 87).

- 186 Εξ αυτού έπεται ότι το δεύτερο σκέλος αυτού του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Τρίτο σκέλος: όσον αφορά την εσφαλμένη εκτίμηση των συνεπειών της πράξεως συγκεντρώσεως στην αγορά βρεφικών πανών

— Συνοπτική περιγραφή της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

187 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν ανέλυσε τις συνέπειες της μεταβιβάσεως σε τρίτους των σχετικών με «βρεφικές πάνες» δραστηριοτήτων της VPS στη Γερμανία και στην Ισπανία και ότι, ως εκ τούτου, δεν έλαβε μέτρα ικανά να διατηρήσουν τον ανταγωνισμό έναντι της P & G, που ήδη κυριαρχούσε στις αγορές αυτές. Προκειμένου, ειδικότερα, για τη γερμανική αγορά, η Επιτροπή ουδόλως ήλεγξε τις ιδιότητες του αποκτήσαντος τη δραστηριότητα της VPS, οπότε, επιλέγοντας έναν επιχειρηματία ο οποίος δεν διαθέτει οικονομικά και εμπορικά μέσα ώστε να επιβιώσει στην αγορά των σημάτων του κατασκευαστή, η P & G είναι σε θέση να αφανίσει τα προϊόντα της VPS τα οποία ανταγωνίζονται τα προϊόντα Pampers. Εξ αυτού συνάγει ότι σε περίπτωση αφανισμού των προϊόντων της VPS, η P & G, η οποία κατέχει το 51 % των μεριδίων αγοράς, θα διαθέτει δεσπόζουσα θέση έναντι ανταγωνιστών μικρότερου βεληνεκούς που διαθέτουν μερίδια αγοράς της τάξεως του 9 και 5 %. Εν όψει των στοιχείων αυτών, η Επιτροπή όφειλε να αντιταχθεί στη μεταβίβαση αυτή ή, τουλάχιστον, να επιβάλει στην P & G υποχρεώσεις όσον αφορά τις ιδιότητες του αγοραστή αυτών των δραστηριοτήτων ώστε να καταστεί δυνατή η διατήρηση του ανταγωνισμού μεταξύ των προϊόντων της VPS και των πωλουμένων από την P & G προϊόντων. Καθώς δεν ελήφθησαν τέτοια μέτρα, η απόφαση είναι αντίθετη προς το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 3, καθώς και το άρθρο 8 του κανονισμού 4064/89.

188 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι διατυπωθείσες από την προσφεύγουσα επικρίσεις και υποθέσεις ουδόλως αποδεικνύουν ότι η εκ μέρους της P & G απόκτηση της VPS είχε ως συνέπεια τη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως, οπότε η αιτίαση αυτή είναι αλυσιτελής (η προπαρατεθείσα απόφαση TAT). Εν πάση περιπτώσει, δεδομένου ότι η P & G δεν απέκτησε τον έλεγχο της δραστηριότητας της VPS σχετικά με «βρεφικές πάνες», η δραστηριότητα αυτή δεν απετέλεσε το αντικείμενο της πράξεως συγκεντρώσεως, οπότε αυτή δεν είχε τη δυνατότητα να επιβάλει δεσμεύσεις ως προς τον επιλεγόμενο για την απόκτηση της δραστηριότητας αυτής τρίτο.

189 Η παρεμβαίνουσα προσυπογράφει τα επιχειρήματα της Επιτροπής και θεωρεί ότι αυτή θα διέπραττε υπέρβαση εξουσίας εάν επεξέτεινε την εξουσία της ελέγχου στην πώληση από την P & G των σχετικών «με βρεφικές πάνες» δραστηριοτήτων της VPS, και τούτο καθ' ην στιγμήν η P & G ουδέποτε είχε αποκτήσει τον σχετικό έλεγχο.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 190 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, όπως προκύπτει από την επίδικη απόφαση και από μη αμφισβητηθείσες παρατηρήσεις της Επιτροπής, οι συμμετάσχουσες στην επίμαχη συγκέντρωση επιχειρήσεις σαφώς επεδίωξαν να αποκλείσουν από το αντικείμενο της σχετικής πράξεως τον τομέα δραστηριότητας της VPS σχετικά με προϊόντα παιδικής υγιεινής, δηλαδή τις βρεφικές πάνες, δεδομένου ότι η δραστηριότητα αυτή προοριζόταν να μεταβιβαστεί σε τρίτο ταυτόχρονα με την έγκριση της πράξεως συγκεντρώσεως. Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, δυνάμει των κοινοποιηθεισών στην Επιτροπή συμφωνιών αποκτήσεως, αυτός ο τομέας δραστηριότητας επρόκειτο να αποσυνδεθεί από την εταιρία VPS και να ανατεθεί σε ήδη διορισμένο κατά την κοινοποίηση διαχειριστή με την εντολή να διασφαλίσει εν προκειμένω τη μεταβίβαση σε τρίτο λίγο καιρό ύστερα από την περάτωση της αποκτήσεως από την P & G της VPS (απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 5 και 6). Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, ελλείψει πραγματικής και διαρκούς μεταβιβάσεως του ελέγχου αυτής της δραστηριότητας της P & G, η επίμαχη δραστηριότητα δεν αποτελούσε αντικείμενο του υποβληθέντος στην εξέταση της Επιτροπής σχεδίου συγκεντρώσεως. Εξ αυτού έπεται ότι, δεδομένου ότι δεν πραγματοποιήθηκε πράξη συγκεντρώσεως δυνάμενη να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως ή την ενίσχυση τέτοιας θέσεως στη γερμανική και ισπανική αγορά βρεφικών πανών, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε θέση έναντι της προβαλλομένης ως επιζήμιας όσον αφορά τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού επιλογής του τρίτου επιχειρηματία που επελέγη εν προκειμένω να αποκτήσει αυτή τη δραστηριότητα της VPS, και τούτο για τον λόγο ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει, βάσει του κανονισμού 4064/89, τη σχετική αρμοδιότητα.
- 191 Για τους ίδιους λόγους, είναι αλυσιτελές το επιχείρημα ότι η Επιτροπή όφειλε, τουλάχιστον, να επιβάλει, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89, υποχρεώσεις όσον αφορά τις ιδιότητες του προς όν η μεταβίβαση. Εξάλλου, πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι στο επιληφθέν δικαστήριο εναπόκειται, στο πλαίσιο της σχετικής με την ακύρωση διαφοράς, να υποκαταστήσει με τη δική του εκτίμηση αυτήν της Επιτροπής και να αποφανθεί επί του ζητήματος εάν η τελευταία όφειλε, δυνάμει του εν λόγω άρθρου, να συνοδεύσει την απόφασή της με όρους και υποχρεώσεις, και τούτο παρά το ότι η διάταξη αυτή αφορά την κατ' ουσίαν εξέταση του συμβατού με την κοινή αγορά της σχεδιαζομένης συγκεντρώσεως, άπαξ και έχει κινηθεί η δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 4064/89 διαδικασία (προπαρατεθείσα απόφαση *Dan Air*, σκέψη 113).
- 192 Κατά συνέπεια, το τρίτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από ανυπαρξία αναλύσεως από την Επιτροπή των συνεπειών της πράξεως συγκεντρώσεως όσον αφορά τις αγορές βρεφικών πανών πρέπει να απορριφθεί.

193 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

194 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος αντιδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε και η Επιτροπή καθώς και η παρεμβαίνουσα P & G υπέβαλαν σχετικό αίτημα, πρέπει αυτή να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα συμπεριλαμβανομένων και αυτών της παρεμβαίνουσας P & G.**

Bellamy

Briët

Καλογερόπουλος

Potocki

Jaeger

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Νοεμβρίου 1997.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

C. W. Bellamy